

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 1^η Σεπτεμβρίου 2012, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00', στην Αίθουσα 151 του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων που αποτελείται από τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με Λυκειακές Τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των ΕΠΑ.Λ. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΖ΄ Σύνοδος 2011 – 2012, υπό την προεδρία του Βουλευτού Α΄ Πειραιά, κ. Κωνσταντίνου Κατσαφάδου και του Βουλευτού Νομού Καστοριάς, κ. Ευάγγελου Διαμαντόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων».

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι έφηβοι βουλευτές: Αναστασόπουλος Τρύφωνας (Ν. Ηλείας), Αριστοτέλους Χριστίνα (Κύπρος), Αρφαρά Χριστίνα (Ν. Δωδεκανήσου), Αφεντουλίδης Γεώργιος (Ν. Μεσσηνίας), Βάλλα Παναγιώτα (Ν. Κυκλάδων), Βεργεράκης Παύλος (Β΄ Πειραιά), Βοργιάς Διονύσιος (Β΄ Αθήνας), Βώβου Αργυρώ (Ν. Αττικής), Δεληφωτάκη Αναστασία (Β΄ Θεσσαλονίκης), Δεσπούδης Χρήστος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ευάγγελου Μαρκέλλα (Κύπρος), Ευγενικός Αριστοτέλης (Ν. Ευβοίας), Κατσάνου Γεωργία (Ν. Λάρισας), Κλαδούρη Μαρία (Ν. Αρκαδίας), Κογεράκη Αικατερίνη – Νικολέτα (Ν. Ηρακλείου), Κοσίδου Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Κότσαρη Θεοδώρα (Ν. Ευρυτανίας), Κυριάκου Γιάννης (Κύπρος), Λιάχνης Βασίλειος (Ν. Άρτας), Λοράνδος Φίλιππος (Α΄ Αθήνας), Μηλίγκου Λυδία (Β΄ Αθήνας), Μπαγιώκου Ελένη (Ν. Λακωνίας), Μπεκιάρη Μαρία (Ν. Καρδίτσας), Μποζίκη Χρυσούλα (Ν. Κορινθίας), Μποζίνη Μαρία – Παυλίνα (Ν. Χαλκιδικής), Μυλώβας Ευάγγελος (Ν. Πιερίας), Νεστορίδης Αλέξανδρος (Μ. Βρετανία), Νιόλης Νικόλαος (Ν. Ηρακλείου), Ντι Λιμπέρτο Στεφάνια – Μαργαρίτα (Καναδάς), Παϊλα Ανδριάννα (Ν. Αχαΐας), Πάνος Γεώργιος (Ν. Άρτας), Πάντσιος Σταύρος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Παπαδημητρίου Γεώργιος (Ν. Γρεβενών), Παπαδόπουλος Κυριάκος (Ν. Ροδόπης), Παπαδοπούλου Ελένη (Ν. Ξάνθης), Πολίτη Δήμητρα (Β΄ Αθήνας), Σακαβάρα Γεωργία (Επικρατείας), Σπυρίδου Χρυσούλα (Ν. Κοζάνης), Σταματόπουλος Κωνσταντίνος (Β΄ Αθήνας), Σταύρου Αλέξανδρος – Δαυίδ (Ν. Βοιωτίας), Ταμπακίδου Μαρία – Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσούλου Ιουλία (Ν. Έβρου), Φαραντούρη Ελένη (Ν. Κεφαλληνίας), Φασουλιώτη Ευθυμία (Ν. Χαλκιδικής), Φίλια Κλίντι (Ν. Δράμας) και Φιλίππου Παναγιώτα (Β΄ Αθήνας).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Χρήστος Σιγάλας, τ. Σχολικός Σύμβουλος, και κυρία Αναστασία Αδάμη – Χατζοπούλου, Φιλολόγος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας καλωσορίσω και εγώ από την πλευρά μου στη Βουλή των Ελλήνων. Όταν ήμουν και εγώ έφηβος, είχα τους ίδιους προβληματισμούς, τις ίδιες αγωνίες που έχετε και εσείς. Ίσως εσείς να έχετε και περισσότερες, γιατί η οικονομική κρίση έχει μεγαλώσει τα προβλήματα. Αναρωτιόμουν και εγώ, ως έφηβος, γιατί δεν λύνονται τα προβλήματα, όταν είχα λύσεις που στο δικό μου το μυαλό ήταν πάρα πολύ εύκολες. Εγώ θα ήθελα να σας συγχαρώ για την παρουσία σας εδώ και για την επιτυχία σας, γιατί είχε μεγάλη συμμετοχή ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων, σε μια περίοδο που η πολιτική αντιμετωπίζει μια πολύ δύσκολη περίοδο. Όλοι γνωρίζετε ότι βρισκόμαστε σε ένα κλίμα αμφισβήτησης της πολιτικής και των πολιτικών. Δυστυχώς αυτή η γενίκευση παίρνει όλους τους πολιτικούς, ενώ δεν πρέπει να είναι έτσι, όπως δεν είναι πουθενά έτσι.

Εγώ θα ήθελα, για μια ακόμα φορά, να σας συγχαρώ για τη συμμετοχή και την επιτυχία σας να βρίσκεσθε σήμερα εδώ και μέσα σ' αυτές τις τρεις μέρες να μπορέσετε να δείξετε ότι υπάρχει και μια άλλη Ελλάδα, γιατί η Ελλάδα των προβλημάτων, της δυσφήμισης και της ταλαιπωρίας μπορεί να είναι αυτή, όμως η δική σας γενιά που έρχεται μπορεί να δημιουργήσει και την Ελλάδα της ελπίδας, της προοπτικής, την Ελλάδα που θα δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλα της τα παιδιά και όχι την Ελλάδα της ήσσονος προσπάθειας, του κατεστημένου, των πολιτικών συμφερόντων.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας συγχαρώ για μια ακόμα φορά και να δώσω το λόγο στην Εισηγήτρια έφηβο βουλευτή Μαρία - Ιωάννα Ταμπακίδου από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΜΑΡΙΑ - ΙΩΑΝΝΑ ΤΑΜΠΑΚΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης - Εισηγήτρια): Είναι ιδιαίτερα αισθητή η αναγκαιότητα να ληφθούν μέτρα και να θεσπιστούν ειδικοί νόμοι από τη δημόσια διοίκηση, οι οποίοι θα είναι κατάλληλα προσαρμοσμένοι στις ανάγκες των ανηλίκων, σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και της θυματοποίησής τους.

Πρώτα απ' όλα, κρίνονται απαραίτητα προληπτικά μέτρα, τα οποία θα απομακρύνουν και θα προστατεύουν τα παιδιά από το έγκλημα, γενικότερα. Η ίδρυση ενώσεων και υπηρεσιών, που, σε συνεργασία με την κοινότητα, με ειδικούς και εθελοντικές οργανώσεις, θα περιθάλψουν τα παιδιά, που βίωσαν δύσκολες καταστάσεις, που βρέθηκαν σε δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, που διέπραξαν αξιοποιήσιμες πράξεις και που διώκονται γι' αυτό. Αυτό θα το πετύχουν παρέχοντας ψυχολογική και υλική υποστήριξη.

Παράλληλα, αυτές οι υπηρεσίες συνεργάζονται με άλλες υπηρεσίες από άλλα κράτη, έτσι ώστε να ανταλλάσσονται πληροφορίες για στρατηγικές και πολιτικές, που σχετίζονται με την καταπολέμηση της εγκληματικότητας των νέων. Θεωρώ καθοριστικής σημασίας τη ρύθμιση της ποινικής μεταχείρισης των δραστών, που έχουν διαπράξει αξιόποινες πράξεις μεν αλλά όχι τόσο σοβαρές, όπως τα πταίσματα. Σε τέτοιες περιπτώσεις αποβαίνουν ιδιαίτερα αποτελεσματικές εναλλακτικές μέθοδοι σωφρονισμού, δηλαδή η επίπληξη του δράστη, η συνδιαλλαγή μεταξύ δράστη και θύματος και η προσφορά κοινωφελούς εργασίας, χωρίς αμοιβή στο κοινωνικό σύνολο.

Αυτές οι μέθοδοι δεν θα περιθωριοποιούν, ούτε θα στιγματίζουν τον νέο, αλλά θα συγκροτούν αποτελεσματικές πολιτικές. Η βασική τομή στο ποινικό δίκαιο των ανηλίκων θεωρώ πως πρέπει να γίνει στο πεδίο σωφρονισμού, μέσα από τη στερητική της ελευθερίας ποινή. Ο εγκλεισμός θα πρέπει να επιβάλεται μόνο ως έσχατο μέτρο και σε περιπτώσεις σοβαρές, όπως είναι το κακούργημα. Οπωσδήποτε, ο εγκλεισμός θα πρέπει να γίνεται σε ειδικά ιδρύματα, τα οποία θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της παιδικής ηλικίας και θα συνιστούν ένα οικογενειακό περιβάλλον. Επιπλέον, θα πρέπει να έχουν κατάλληλο προσωπικό, το οποίο θα βοηθάει τα παιδιά στη θεραπεία και τη διαπαιδαγώγησή τους. Υποχρεωτική θα πρέπει να είναι η μόρφωση των παιδιών μέσα στο ίδρυμα ή σε κοντινά σχολεία.

Η ενασχόληση με την τέχνη και τον αθλητισμό θα βοηθήσουν τα παιδιά στη συμμόρφωση, αλλά και στην επανένταξή τους. Αυτά θα οδηγήσουν στην κατάκτηση αρχών και ιδεών, αλλά και στην ανάκτηση της αξιοπρέπειάς τους.

Θα ήθελα να επικεντρωθώ στο προσωπικό αυτών των ιδρυμάτων. Εκτός των δασκάλων, των κοινωνικών λειτουργών και των ψυχολόγων, είναι απαραίτητο να υπάρχουν οι γιατροί, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την ιατρική περίθαλψη. Επιπλέον, χρειάζεται ειδικό προσωπικό κατάλληλα επιμορφωμένο, ώστε να διασφαλίζει την προστασία των παιδιών. Αυτό το προσωπικό θα πρέπει να σέβεται τα δικαιώματα των παιδιών, να τα προστατεύει και να ενημερώνει σχετικά.

Τέλος, η επανένταξη των πρώην έγκλειστων είναι πολύ σημαντική, γιατί η επαναφορά ενός έγκλειστου στους ρυθμούς της κοινωνίας είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο και γι' αυτό απαιτείται ειδική μεταχείριση, γιατί πρόκειται για μικρά παιδιά. Επίσης, χρειάζεται η παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων, που έχει στόχο την ψυχολογική και ηθική υποστήριξη. Η ενθάρρυνση και η προσπάθεια κοινωνικοποίησης απονομής ενός ισότιμου και δυναμικού ρόλου στην κοινωνία θα ήταν ιδιαίτερα πρόσφορη. Επιπλέον, χρειάζεται βελτίωση το νομικό πλαίσιο, γιατί έτσι θα έχουμε λιγότερες πιθανότητες κατάληξης των πρώην έγκλειστων ξανά στο έγκλημα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι οι νομικοί κανόνες, από μόνοι τους, δεν θα απαλλάξουν την κοινωνία από την εγκληματικότητα, ούτε θα αλλάξουν παγιωμένες αντιλήψεις για τις δυνατότητες που έχουν οι παραδοσιακές ποινικές κυρώσεις. Χρειάζεται η κινητοποίηση αυτών που εργάζονται στο πεδίο της δικαιοσύνης, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα απέναντι στους προβληματισμούς και τα προβλήματα των νέων. Η πολιτεία, κυρίως διαθέτοντας οικονομικούς πόρους καλείται να ενισχύσει τη νέα γενιά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ελένη Μπαγιώκου, από τον Νομό Λακωνίας.

ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΓΙΩΚΟΥ (Νομός Λακωνίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε η σημερινή μας συζήτηση αφορά το θέμα της εγκληματικότητας και της θυματοποίησης των ανηλίκων. Τα τελευταία χρόνια αυτό το φαινόμενο, όπως και πολλά άλλα, σε εποχές κρίσης και ηθικοπνευματικής παρακμής, ανθίζει θέτοντας σε κίνδυνο το μέλλον της κοινωνίας και των πολιτών του. Φυσικά σε αυτό το παιχνίδι πιο ευάλωτες ομάδες είναι οι ανήλικοι. Τα αίτια για την παραβατική συμπεριφορά εντοπίζονται στο κοινωνικό τους περιβάλλον. Όσον αφορά την οικογένεια, σίγουρα η ύπαρξη ατόμων με εγκληματικές πράξεις εντείνει την πιθανότητα εμφάνισης παρόμοιων συμπεριφορών και από τα νεώτερα μέλη της. Άλλωστε, χαρακτηριστικό των νέων αποτελεί η αναζήτηση προτύπων από τον οικείο χώρο τους. Εδώ ακριβώς η οικογένεια διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στο μέλλον των παιδιών της. Όταν τα παραμελεί και δεν τα γαλουχεί σωστά είναι λογικό και αναμενόμενο να φτάσουν στα άκρα, αφού κανείς δεν τους έχει θέσει τα όρια. Παράλληλα, δεν είναι λίγα τα παραδείγματα ατόμων που εγκληματούν, ενώ πρώτα έχουν υποστεί από την οικογένεια οποιοδήποτε είδος κακοποίησης, καθώς είναι συνηθισμένα σε βία και σκληρότητα.

Η φτώχεια, σε συνδυασμό με την ανασφάλεια των καιρών μας, η οικονομική κρίση και η συνεχής αφαίμαξη των αδυνάτων, οι κοινωνικές εντάσεις που ξεσπούν λόγω αυτών των προβλημάτων, το ρευστό πολιτικό σκηνικό με τη δαμόκλειο σπάθη να κρέμεται ιδίως πάνω από τους νέους, που χωρίς να φταίνε πληρώνουν, ενισχύουν την αντίδραση των ανηλίκων. Για όλους τους παραπάνω λόγους νομίζω ότι είναι απαραίτητες οι βελτιώσεις στη νομοθεσία, που αφορά τις κυρώσεις που υφίστανται οι ανήλικοι με εγκληματική συμπεριφορά. Η Δικαιοσύνη οφείλει να είναι πιο ελαστική σε ορισμένες περιπτώσεις. Φυσικά τα αναμορφωτικά μέτρα και οι περιοριστικοί όροι θα πρέπει να αθετούνται όπου κρίνεται απαραίτητο, αλλά θα πρέπει να υπάρχει και έλεγχος από τους αρμοδίους για την αποτελεσματικότητά τους έτσι ώστε να διαπιστώνεται εάν υπάρχει ανάγκη να επιβληθούν άλλα ή εάν η πρόοδος των νέων είναι τέτοια που δεν συντρέχει λόγος να συνεχιστούν.

Όσον αφορά στον περιορισμό και την κράτησή τους ως έσχατο μέτρο, πιστεύω πως πρέπει να επιβάλλεται μόνο σε περιπτώσεις που το έγκλημα έχει το βαθμό κακούργηματος, αλλά να μην είναι μεγάλης διάρκειας, καθώς όλοι μπορούμε να καταλάβουμε τις δυσκολίες επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο μετά από ένα τέτοιο τραυματισμό. Σε περίπτωση που κρίνεται ότι ο περιορισμός είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε λιγότερο χρόνο από αυτόν που έχει επιβληθεί, πρέπει να δίνεται το δικαίωμα για διεκδίκηση απόλυσης, ώστε ο νέος να μπορεί και πάλι να κυνηγήσει τη ζωή του, θεραπευμένος όμως από τα σφάλματα του παρελθόντος. Για

τις εταιρείες προστασίας ανηλίκων, ως προληπτικά μέτρα, πιστεύω ότι οφείλουν να προσφέρουν στήριξη στα παιδιά, ενημερώνοντας για την αντιμετώπιση της θυματοποίησής τους το ευρύ κοινό. Όμως, για να πετύχει το έργο τους πρέπει να υπάρξει συντονισμός στις ενέργειές τους και έλεγχος. Σε αυτό το σημείο εντοπίζεται η ανάγκη της κρατικής μέριμνας για να μην γίνεται κατασπατάληση των πόρων χωρίς αποτελέσματα.

Με την ίδρυση του κεντρικού επιστημονικού συμβουλίου δημιουργείται ο απαραίτητος συνεκτικός κρίκος ανάμεσα σε διάφορες εταιρείες και στους διεθνείς οργανισμούς οι οποίοι εξειδικεύονται σε τέτοια θέματα. Έτσι είναι δυνατή η προστασία των ανηλίκων και προληπτικά, καθώς υπάρχει μεγαλύτερο ανθρώπινο δυναμικό που δραστηριοποιείται για αυτό το σκοπό παγκοσμίως και ανιχνεύονται πιο εύκολα θύματα που λαμβάνουν την αναγκαία στήριξη εφόσον έχουν δημιουργηθεί οι κατάλληλες υποδομές. Όμως, δεν αρκούν οι αποφάσεις μιας κυβέρνησης και η θέσπιση κάποιων νόμων για να αλλάξουν οι δυσμενείς καταστάσεις που υφίστανται τόσα παιδιά. Η εφαρμογή αυτών των διατάξεων και η ευαισθητοποίηση των πολιτών, με στόχο την εθελοντική προσφορά τους, μπορεί να φέρουν το φως. Μέσα σε αυτό το χάος το μόνο που μπορεί να μας σώσει είναι να παραμείνουμε άνθρωποι και να συνεχίσουμε να απλώνουμε το χέρι σε όποιον έχει την ανάγκη μας.

Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Κυριάκος Παπαδόπουλος, από τον νομό Ροδόπης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ροδόπης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι δεν υπάρχει κανένας ανήλικος εγκληματίας και δεν πρέπει να υπάρχουν σωφρονιστικές φυλακές για ανήλικους. Ο ανήλικος πριν περάσει το 18^ο έτος της ηλικίας του δεν έχει ακόμα ωριμάσει. Για αυτό το λόγο, κατά την άποψή μου, δεν πρέπει να υπάρχουν φυλακές ανηλίκων. Άλλωστε η ίδια η κοινωνία προετοιμάζει το έγκλημα.

Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Μαρία – Παυλίνα Μποζίνη, από τον Νομό Χαλκιδικής.

ΜΑΡΙΑ – ΠΑΥΛΙΝΑ ΜΠΟΖΙΝΗ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές και παρευρισκόμενοι, ως γνωστόν το αντικείμενο του νομοσχεδίου, πάνω στο οποίο κληθήκαμε σήμερα να αποφανθούμε, είναι αφενός η πρόληψη και αφετέρου η αντιμετώπιση της παραβατικότητας των ανηλίκων, ενός αναμφισβήτητου φαινομένου κοινωνικής παθογένειας, πολυσύνθετου χαρακτήρα και με λεπτές ιδιομορφίες. Υπάρχουν, λοιπόν, κατά τη γνώμη μου, δύο παράγοντες ο συνδυασμός των οποίων επιτρέπει να συνειδητοποιήσουμε την ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας και την κρισιμότητα των όποιων μέτρων προς την ομαλή κοινωνικοποίηση και την ένταξή τους στην κοινωνία.

Πρώτος παράγοντας, το γεγονός πως το έγκλημα, ως γέννημα και αναπόσπαστο κομμάτι όλων των κοινωνιών στα πλαίσια των διαρθρωτικών και ταχύτατων αλλαγών που συντελούνται σήμερα, αποκτά και αυτό νέες διαστάσεις τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές. Δεύτερος παράγοντας, το γεγονός ότι το νεαρό της ηλικίας τους και ότι η εν γένει προσωπικότητά τους βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και ανάπτυξη. Σε αυτές τις συνθήκες πιστεύω πως το παρόν νομοσχέδιο επενδύει στο προλαμβάνει και ταυτόχρονα στο εναλλακτικό του εγκλεισμού και δημιουργικό θεραπεύει, αποτελώντας ένα αποφασιστικό βήμα για την εδραίωση ενός αρτιότερου ανθρωποκεντρικού ποινικού συστήματος. Όσον αφορά στο προλαμβάνει η πολιτεία νομιμοποιείται σε κάποιο βαθμό να επεκτείνει τη δράση της στο σύνολο των παραγόντων και των φορέων που επηρεάζουν την προσωπικότητα των ανηλίκων και που συντείνουν με τον τρόπο τους στην εκδήλωση παραβατικών συμπεριφορών. Δηλαδή, στους παράγοντες και τους φορείς που εκτιμώνται ως εγκληματογόνοι. Για παράδειγμα, οργανώνονται εθελοντικά προγράμματα και ημερίδες, ώστε να ενημερωθεί το κοινό ή ακόμα η πολιτεία νομιμοποιείται να απομακρύνει νεαρά άτομα από περιβάλλοντα που ελλοχεύει η βία. Όσον αφορά στο θεραπεύει πρόσφατες στατιστικές μελέτες συνηγορούν υπέρ της ολοένα αυξανόμενης συμμετοχής των ανηλίκων στην εγκληματικότητα, πράγμα που συνιστά πως τα παραδοσιακά μέτρα καταστολής έχουν αποδειχθεί αναποτελεσματικά. Το παρόν νομοσχέδιο επενδύει με τον τρόπο του στη μόρφωση και στη γνώση ως κατασταλτικά μέτρα, προτείνοντας πρακτικές επανορθωτικής δικαιοσύνης και μηχανισμούς που θα παρασκευάσουν, θα συνετίσουν και θα βελτιώσουν ποικιλοτρόπως το νεαρό θύτη, ώστε να μπορεί να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις ανάγκες και να επανενταχθεί όσο το δυνατόν ταχύτερα στην κοινωνία.

Τέλος, ως μη λησμονούμε πως στη διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος αυτού είναι απαραίτητη η συνεργασία τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημοσίων φορέων, προκειμένου να στεφθεί με επιτυχία η προσπάθεια.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για την ευκαιρία που μας έδωσε σήμερα, καθώς και όλους εσάς που με ακούσατε.

Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Γεώργιος Παπαδημητρίου, από τον Νομό Γρεβενών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Γρεβενών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα που συζητάμε, γιατί πάντοτε μπορούμε να δώσουμε, μέσα από κάποιες προτάσεις, βελτιώσεις στην ισχύουσα νομοθεσία. Πιστεύω ότι είναι άδικο να μην εξετάζεται η ποινική ευθύνη των γονέων. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να συντάσσεται φάκελος των γονέων και των μαθητών, να υπάρχει κάποιο ιστορικό με στοιχεία των μελών της οικογένειας και τις κακές συνήθειές τους, για παράδειγμα, καταχρήσεις, κάποιες μορφές βίας, που μπορούν να επιφέρουν κάποιες κακές συνήθειες και κάποια αρνητικά πρότυπα στα παιδιά τους. Επίσης, πρέπει να υπάρχει απαγόρευση της παρουσίας του απολυόμενου εφήβου από ένα σωφρονιστικό ίδρυμα σε κάποιους χώρους οι

οποίοι μπορούν να προάγουν τη βία ή κάποια είδη καταχρήσεων, όπως νυχτερινά κέντρα και διάφορα άλλα τέτοιου είδους καταστήματα. Επίσης, πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρξει συνεχής βαθμολόγηση στα προγράμματα που συντελούνται για το σωφρονισμό των νέων μέσα στα σωφρονιστικά ιδρύματα, ώστε να αξιολογηθεί η πρόοδος του νεαρού ο οποίος δέχεται το σωφρονισμό, καθώς, επίσης, να αξιολογηθεί και η αποτελεσματικότητα του προγράμματος, οπότε να φανεί αν είναι αναγκαίο να συνεχίσει ο νεαρός κάποιο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να καταργηθεί.

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια σοβαρά μέτρα για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας, κατά τη γνώμη μου, για τα οποία δε γίνεται λόγος σε κανένα άρθρο. Πρώτον, να γίνεται λόγος για την ευθύνη των γονέων στην αγωγή των παιδιών τους. Δεύτερον, δε γίνεται λόγος για τους χώρους στους οποίους έχουμε συχνή παραβατικότητα. Σε τέτοιους χώρους οι αρμόδιες αρχές πρέπει να βάλουν λουκέτο ή να πάρουν την άδεια, για να αποφευχθεί η ύπαρξη τέτοιων φαινομένων ξανά. Τρίτον, δε γίνεται λόγος πουθενά για την εξώθηση στην παραβατικότητα από τηλεοπτικές εκπομπές. Το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο θα πρέπει να είναι πιο αυστηρό και να απαγορεύει προγράμματα ή ταινίες που προάγουν τη βία και την εγκληματικότητα.

Επίσης, τα μέτρα ασφαλείας στα γήπεδα θα πρέπει να γίνουν πιο αυστηρά, γιατί αναπτύσσεται ο φανατισμός μέσα στα γήπεδα. Θα πρέπει να προαχθεί η ιδέα του φιλάθλου και όχι του οπαδού, καθώς ο αθλητισμός βοηθά στην ένωση των ανθρώπων και όχι στην προαγωγή της βίας. Τέλος, θα ήθελα να πω ότι δε γίνεται λόγος για την ανεπαρκή αγωγή και επιτήρηση από τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς. Κατά τη γνώμη μου, είναι σημαντικότερο να ασχοληθούμε με τη σωστή διαπαιδαγώγηση των νέων πρώτα για να αποφευχθούν τέτοια φαινόμενα εγκληματικότητας και αργότερα να ασχοληθούμε με τον ποινικό σωφρονισμό των νέων. Για αυτό εγώ πιστεύω ότι το μεγάλο στοίχημα είναι να καταφέρει η παιδεία να αποτρέψει τους νέους από τη ροπή προς την εγκληματικότητα. Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής Χρήστος Δεσπούδης από την Α΄ Θεσσαλονίκη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΕΣΠΟΥΔΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αγαπητοί συνάδελφοι, έχω μερικές προτάσεις γι' αυτό που άκουσα τώρα. Αν θυμάμαι σωστά, ο αρχαίος Αθηναίος φιλόσοφος Σόλων είχε πει ότι άλλο πράγμα είναι να πιάσεις ένα ληστή και άλλο είναι να σταματήσεις ένα ληστή, έναν εγκληματία. Παρότι, λοιπόν, έχουμε εδώ προτάσεις για να βοηθήσουμε τους ανήλικους δράστες, θα θεωρούσα καλύτερο να βρούμε τους λόγους και τους παράγοντες για την πρόληψη και την αντιμετώπιση αυτών των δραστών. Υπάρχουν πάρα πολλοί λόγοι και παράγοντες για τους οποίους οι ανήλικοι δράστες κάνουν αυτά τα εγκλήματα. Θα ήταν, λοιπόν, καλύτερη η πρόληψη αυτών των προβλημάτων.

Δεύτερον, όσον αφορά τους παράγοντες που οι ανήλικοι δράστες προκαλούν προβλήματα και έγκλημα, οι λόγοι μπορεί να είναι συναισθηματικοί, μπορεί να είναι και επιστημονικοί. Εγώ θα έλεγα ότι είναι καλύτερο να γίνονται και επιστημονικές και ψυχολογικές και συναισθηματικές έρευνες για τους παράγοντες που οδηγούν αυτά τα παιδιά να κάνουν ένα έγκλημα. Ο άνθρωπος είναι ένα άπληστο πλάσμα. Ό,τι φυτεύεται, λοιπόν, μέσα του δύσκολα βγαίνει. Να μη μεγαλώσουν, λοιπόν, αυτά τα παιδιά από μικρή ηλικία και να καταλήξουν να κάνουν τέτοιες δράσεις. Είναι, λοιπόν, πιο σημαντικό από το να προσπαθήσουμε να βρούμε δράσεις για να βελτιώσουμε την κατάστασή τους. Παρόλα αυτά που είπα, το έγκλημα θα συνεχίσει να γίνεται. Θα υπάρχουν και εξαιρέσεις, όπου ανήλικοι θα καταλήξουν στο έγκλημα. Πρέπει, λοιπόν, να συνεχιστούν τέτοια προγράμματα και τουλάχιστον να βελτιωθεί η ψυχική και η συναισθηματική κατάσταση των νέων, για να μην καταλήξουν ως δράστες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Χρυσούλα Μποζίκη, από τον Νομό Κορινθίας.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΠΟΖΙΚΗ (Νομός Κορινθίας): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές, ονομάζομαι Μποζίκη Χρυσούλα. Είμαι μαθήτρια του Γενικού Ενιαίου Λυκείου Αγίων Θεοδώρων και με ενδιαφέρει η κοινωνία και η ανάπτυξη ενός συστήματος που μπορεί να είναι ανεκτό από όλους τους ανθρώπους. Αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές, πρέπει να δούμε πόσο σημαντικό είναι να επαναφέρουμε στον ανθρώπινο νου τη ριζική επανάσταση. Η κρίση είναι μια κρίση συνείδησης, μια κρίση που δεν μπορεί πια να δεχθεί τους παλιούς κανόνες, τα παλιά σχέδια, τις αρχαίες παραδόσεις και, αναλογιζόμενοι πώς είναι ο κόσμος τώρα, με όλη αυτή τη μιζέρια, τις αντιθέσεις, την καταστρεπτική κτηνωδία, τις επιθέσεις και άλλα τόσα, ο άνθρωπος έχει μείνει στάσιμος. Είναι ακόμη άγριος, βίαιος, επιθετικός, άπληστος, ανταγωνιστικός και δημιούργησε μια κοινωνία πάνω σε αυτά τα θεμέλια.

Ίσως αυτή η στασιμότητα να είναι αντανάκλαση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων και θα ήθελα να εστιάσω συγκεκριμένα στις φυλακές ανηλίκων, γιατί το κακό πρέπει να το κόβουμε από τη ρίζα και η ρίζα είναι εδώ στα ανήλικα. Ο σωφρονισμός είναι η εκδίκηση ή μήπως η τιμωρία; Φυτεύοντας ένα άτομο και ειδικότερα ένα παιδί στο τσιμέντο το σωφρονίζουμε; Αυτό έχουμε να δείξουμε ως πολιτισμός; Θα ήθελα, με όλο το θάρρος, να σας κάνω μια ερώτηση. Είναι τα σημερινά παιδιά που είναι ευεπίφορα και διψούν για βιαιότητες ή αποτελούν αποδιοπομπαίους τράγους μιας κοινωνίας σε κρίση;

Είναι γνωστό πως τα ναρκωτικά ευθύνονται που οι φυλακές ανηλίκων έχουν ξεχειλίσει τα τελευταία χρόνια. Η Ελλάδα του κόσμου μας σταύρωσε παιδιά μεταναστών,τσιγγάνων, φτωχούς Έλληνες, που πίστεψαν ότι μια σακούλα ναρκωτικά ή μια ληστεία θα τους βγάλει από το περιθώριο και θα τους τοποθετήσει στο κέντρο της κοινωνίας που ζήτησαν. Άλλωστε, από την εποχή του Βίκτωρος Ουγκό είχε διατυπωθεί ότι η κοινωνία προετοιμάζει το έλλειμμα και ο εγκληματίας απλώς το διαπράττει.

Επιβάλλεται μια ριζική αναδιάρθρωση αυτού του σχεδίου. Δε λέω να μην υπάρχουν ποινές, αφού όλοι γνωρίζουμε πως ακαθόριστη και απεριορίστη ελευθερία οδηγεί σε τυραννία. Απλώς, δεδομένου ότι ο δράστης είναι ένα παιδί που δεν έχει ακόμη την κατάλληλη ωριμότητα ώστε να έρθει αντιμέτωπο με τη φυλακή, θεωρώ ότι πρέπει να οδηγείται αποκλειστικά και μόνο σε ψυχιατρικές κλινικές και ειδικές αυτοδιαχειριζόμενες κοινότητες που θα δέχονται μόνο ανήλικους δράστες, γιατί το παιδί-δράστης, αλλά και κάθε δράστης, οδηγήθηκε σε αυτή την κατάσταση εξαιτίας παραλογισμού και ψυχικής φθοράς.

Στόχος μας είναι ο κατευνασμός του θυμού και της οργής. Κατά τη γνώμη μου, πρέπει να αποδεσμευτεί από το κακό για να γίνεις καλός. Ήρθε η ώρα της αλλαγής. Ας μη μας βαυκαλίζει η ανάγκη τροφοδότησης του εγωισμού μας. Όλοι επιθυμούμε την αλληλεγγύη, ζώντας με την ευτυχία των άλλων και όχι με τη δυστυχία τους. Δε θέλουμε ούτε να μισούμε, ούτε να περιφρονούμε. Είμαστε άνθρωποι και όχι μηχανές. Από τη ρωμαϊκή εποχή ρίχνουμε τον κόσμο στα λιοντάρια. Η βία φέρνει βία. Το σύστημα που υποστηρίζω είναι πολύ καλύτερο από αυτό που έχουμε και σε όποιον είναι αντίθετος ή καταδικάζει αυτά τα παιδιά, εγώ θα απαντήσω «ο αναμάρτητος πρώτος το λίθο βαλέτω».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ιωάννα Κοσίδου, από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΣΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης) : Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές, σύμφωνα με το άρθρο 6, όπως αναφέρεται, υπάρχουν σοβαρά εγκλήματα που απειλούνται με ισόβια κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών και το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει περιορισμό μέχρι 15 έτη. Κάτι τέτοιο στη σημερινή εποχή δεν μπορεί να υφίσταται. Μιλάμε για ένα παιδί, έναν έφηβο ο οποίος πολύ απλά δεν έχει διαμορφώσει ακόμα το χαρακτήρα του, δεν έχει την κατάλληλη ωριμότητα για να καταλάβει την ποινή που μπορεί να του επιβληθεί και να συμμορφωθεί σύμφωνα με αυτή. Είναι ένα παιδί το οποίο δεν έχει βγει ακόμα στη ζωή, δεν έχει γνωρίσει τις πραγματικές αυτές δυσκολίες που υπάρχουν.

Η αιτία που μπορεί να τον οδήγησε σε ένα τέτοιο έγκλημα μπορεί να προέρχεται τόσο από το οικογενειακό του περιβάλλον, όσο και από την κοινωνία μας είναι πράγματα τα οποία βλέπουμε καθημερινά όλοι μας, σκηνές βίας, όχι μόνο από τα τηλεοπτικά μέσα, αλλά και έξω, στην κοινωνία μας, στα σχολεία, στα σπίτια, σε πάρκα, παντού. Αυτό πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη, ώστε να καταλάβουμε πως το παιδί αυτό μπαίνοντας στα 15 έτη του μέσα σε μια φυλακή, σε 4 τοίχους το μόνο που δεν μπορεί να καταλάβει θα είναι η σοβαρότητα των πράξεών του. Πρέπει να περιοριστεί αυτή η ποινή, για μένα η μεγαλύτερη ποινή πρέπει να είναι 10 έτη, αλλά μέσα σε αυτά τα 10 έτη να υπάρξει σκληρή δουλειά από τους αρμόδιους, δουλειά η οποία θα συνενώσει το παιδί, να του δώσει να καταλάβει πως πραγματικά είναι η ζωή στις μέρες μας και ότι η βία δεν είναι ο σωστός τρόπος.

Αυτό θα γίνει μέσα από βιβλία, μέσα από ψυχολογική υποστήριξη και όχι μέσα από ένα κουτί-όπως θα χαρακτηρίζαμε τις φυλακές-το οποίο ίσως αναπαράγει περισσότερο τη βία από ό,τι το εξωτερικό περιβάλλον. Μέσα από αυτό απορρέει και το γεγονός ότι σε ένα έφηβο δεν μπορεί να υπάρξουν όροι μέσα από τους οποίους να μειώσει την ποινή αυτή. Καλό θα είναι μέσα από τη δεκαετή αυτή ποινή που θα υποστεί, να υπάρξει συνέπεια ώστε να του διδαχθούν οι πραγματικές αρχές που πρέπει να ακολουθήσει, δηλαδή η συνέπεια και η αγάπη, ο σωφρονισμός προς τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ως ένα γενικό συμπέρασμα θα μπορούσαμε να εξάγουμε το γεγονός ότι πλέον η κοινωνία μας έχει αφεθεί και έχει δώσει όλο της το ενδιαφέρον, πιο πολύ στην καταστολή και λιγότερο στην πρόληψη. Καλό, λοιπόν, θα είναι, όπως αναφέρθηκε και από το σοφιστή Πρωταγόρα, «το πράττειν να προηγείται του λέγειν», πράγμα που σημαίνει ότι καλύτερο είναι να πράττουμε παρά να μιλάμε με μεγάλα λόγια που ίσως στην ουσία να μην έχουν κανένα αποτέλεσμα. Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Ευχαριστούμε κι εμείς.

Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Κλαδούρη Μαρία από τον Νομό Αρκαδίας.

ΜΑΡΙΑ ΚΛΑΔΟΥΡΗ (Νομός Αρκαδίας) : Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, η νεανική παραβατικότητα αποτελεί ένα φαινόμενο το οποίο έχει κάνει έντονη την παρουσία του στον ελληνικό χώρο τα τελευταία χρόνια, έχοντας λάβει ιδιαίτερα ανησυχητικές διαστάσεις. Ας μη ξεχνάμε ότι μιλάμε για το πιο δημιουργικό κομμάτι του πληθυσμού, τους νέους. Η θέσπιση νομοθετικών κανόνων, αναμφισβήτητα αποτελεί ένα βήμα προς την πρόοδο κάθε πολιτισμού, δεν έχει όμως καμία αξία όταν μιλάμε για νόμους οι οποίοι παραμένουν ανεφάρμοστοι. Ο ν. 3189/2003, αποτελεί μεν ένα μέτρο καλυτέρευσης του νομοθετικού πλαισίου παρουσιάζει, όμως, πολλές αστοχίες και κενά. Ο θεσμός του ποινικού σωφρονισμού όχι ως νομοθέτημα, αλλά βάσει του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζεται, λειτουργεί περισσότερο αναταποδοτικά παρά παιδαγωγικά.

Στο γεγονός αυτό αν προσθέσουμε τις συνθήκες που επικρατούν στα περισσότερα σωφρονιστικά ιδρύματα, γίνεται αντιληπτό για ποιο λόγο οι νέοι, μετά την αποφυλάκιση τους, εμφανίζουν αντικοινωνικές συμπεριφορές, αλλά και τάσεις υποτροπιασμού σε ποσοστό έως και 45%, σύμφωνα με κάποιες έρευνες. Εάν η στέρηση της ελευθερίας ενός ατόμου δεν πραγματοποιείται με τρόπο διακριτικό και δεν εφοδιάζει το νέο με κανενός είδους δεξιότητα, τότε τον κρατά μακριά από την κοινωνική πραγματικότητα, καθιστώντας εξαιρετικά δύσκολη την επανένταξη του. Συγκεκριμένα, έχουν γίνει επανειλημμένες καταγγελίες για τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης στους χώρους κράτησης ανηλίκων και σύμφωνα με έρευνες του 2008, η φυλακή Αυλώνας με χωρητικότητα 308 θέσεων φιλοξενούσε 340 κρατούμενους, με αποτέλεσμα, σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες να κοιμούνται τα παιδιά με βάρδιες.

Επίσης, παρατηρείται και η αδιαφορία που εισπράττουν τα παιδιά από την κοινωνία για να αξιοποιηθεί τις δυνατότητές τους και να αναδείξει τα ταλέντα τους. Παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση ενός αριστούχου

μαθητή από τη Λιθουανία, ο οποίος κατάφερε μέσα από τις φυλακές να αποσπάσει χάλκινο μετάλλιο, μια διάκριση πολύ σημαντική, όχι όμως για το σωφρονιστικό σύστημα, το οποίο δεν του επέτρεψε να παραλάβει το βραβείο του.

Πέρα από τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης στους χώρους κράτησης ανηλίκων, πέρα από την ανθρώπινη συμπεριφορά που πρέπει να δείξουμε απέναντι στα άτομα αυτά, πέρα από το βάρος που πρέπει να δοθεί στην ικανή προετοιμασία τους για ομαλή επανένταξη, η νεανική παραβατικότητα χρήζει όχι μόνο αντιμετώπισης, αλλά και πρόληψης. Η γνωστή ρήση του Ιπποκράτη « καλύτερα να προλαμβάνεις παρά να θεραπεύεις», εφαρμόζεται σε κάθε μορφή παθογένειας. Ας είμαστε ειλικρινείς, κύριοι συνάδελφοι, πόσο βάρος δίδεται από το κράτος στην πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας; Πόσα χρήματα δαπανούνται προς αυτήν την κατεύθυνση; Πόσοι σχολικοί ψυχολόγοι εργάζονται στα ελληνικά σχολεία; Πόσο γρήγορη είναι η αντίδραση των υπεύθυνων φορέων σε περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών; Πόσο οργανωμένος, στελεχωμένος και αποτελεσματικός είναι ο τομέας της συμβουλευτικής ανηλίκων;

Δεν αρκεί, κύριοι συνάδελφοι, να αποδίδουμε μόνο καλή προσπάθεια στο νομοθέτη, δεν αρκεί να βελτιώνουμε τους νόμους σε θεωρητικό επίπεδο και να βαυκαλιζόμαστε ότι έχουμε οικοδομήσει μια προοδευτική κοινωνία, όσο, σε πρακτικό επίπεδο, οι νόμοι παραμένουν κενό γράμμα. Αρκετά, λοιπόν, με τα λόγια είναι επιτακτική ανάγκη να προχωρήσουμε σε πράξεις. Είναι ώρα να γίνει συνείδηση όλων πως χωρίς έγκυρη πρόληψη και καίρια αντιμετώπιση θα καταστραφεί το μέλλον κάθε κοινωνίας. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Ευχαριστούμε κι εμείς.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Πάντσιος Σταύρος, από τη Β΄ Θεσσαλονίκης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΤΣΙΟΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης) : Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής, αγαπητοί κύριοι και κυρίες. Ονομάζομαι Σταύρος Πάντσιος και εκπροσωπώ το Αμερικάνικο Κολλέγιο Ανατόλια, είμαι από Θεσσαλονίκη. Πριν ξεκινήσω, και μπω στο νομοσχέδιο που πραγματευόμαστε σήμερα, θα ήθελα να με συγχωρέσετε για τυχόν λάθη που θα κάνω, γιατί νοιώθω άβολα. Θα ήθελα να κάνω και ένα σχόλιο εν τάχει, σχετικά με το σχόλιο που κάνατε πριν αρχίσει η διαδικασία, να μην σας βάζουμε στο ίδιο τσουβάλι με όλους. Θέλω να καταλάβετε ότι είμαστε νέοι, είμαστε θυμωμένοι, διότι αποφασίσατε εσείς για το μέλλον μας. Εμείς δεν είχαμε λόγο για όλα αυτά που έχουν υπογραφεί και θα περάσουμε στο μέλλον;

Επίσης, είμαστε θυμωμένοι γιατί δεν ακουγόμαστε, είμαστε 300 άτομα από ένα μεγάλο πλήθος μαθητών που δεν έχει λόγο, δεν ακουγόμαστε σαν νέοι στην Κυβέρνηση, στους αρμόδιους. Ακόμα και σήμερα, που αυτός είναι ο ελάχιστος τρόπος για να ακουστόμε, δεν μας δίνεται η ανάλογη προσοχή. Δεν θα φλυαρήσω άλλο, θα περάσω στο νομοσχέδιο. Θα ήθελα μόνο να ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μου δώσατε να συμμετέχω στη Βουλή των Εφήβων και να έχω τη δυνατότητα να μοιραστώ τους προβληματισμούς μου με συνομήλικούς μου, πάνω σε ένα θέμα όπως είναι αυτό της εγκληματικότητας των νέων, ένα κοινωνικό φαινόμενο που απασχολεί χρόνια τη χώρα μας και που αρχίζει να αποκτά μεγάλες διαστάσεις με το πέρασμα του χρόνου.

Είναι προφανές πως μέρες σαν αυτές που διανύουμε έχουν σαν αποτέλεσμα να κάνουν την κοινωνία μας ευάλωτη, μια κοινωνία που είναι ήδη ευάλωτη, λόγω της ελλιπέστατης παιδείας που της προσφέρεται αρχικά και στη συνέχεια λόγω της ανικανότητας της πολιτείας να προστατεύσει τους πολίτες της, να τους προσφέρει σιγουριά και ασφάλεια.

Άλλωστε, όπως είπε και ο Βίκτωρ Ουγκώ, η κοινωνία προετοιμάζει το έγκλημα και ο εγκληματίας απλά το διαπράττει. Βασικές αιτίες που ένας νέος προσφεύγει στο έγκλημα, είναι οικογενειακά προβλήματα, όπως ήδη έχουν προαναφέρει οι συνάδελφοί μου, είναι η ανάγκη για ασφάλεια, να νιώσει ο νέος ότι ανήκει κάπου, σε μία ομάδα, σε μία οικογένεια, καθώς και οικονομικά προβλήματα. Έτσι, οι έφηβοι σαν κι εμάς, καταφεύγουν σε ναρκωτικά, ληστείες, κλοπές. Όλα τα παραπάνω συνήθως συνοδεύονται και από μία κακή σχολική επίδοση.

Μελετώντας, λοιπόν, το νομοσχέδιο, το οποίο πραγματευόμαστε σήμερα, θα ήθελα να παρατηρήσω, όπως πολύ σωστά έχει προαναφέρει η συνάδελφός μου για την πρόληψη, το προλαμβάνειν, του κοινωνικού αυτού φαινομένου. Πριν περάσω σ' αυτό, θα ήθελα εν τάχει να επισημάνω κάποια ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ανήλικοι κρατούμενοι στα κέντρα σωφρονισμού. Έχουν γίνει αναφορές για απουσία ψυχολογικής υποστήριξης, άθλιες συνθήκες κράτησης και αντιμετώπισής τους από ανειδίκευτους σωφρονιστικούς υπαλλήλους, καθώς επίσης και για τη γενική πεποίθηση των κρατουμένων για κανένα ουσιαστικό πρόγραμμα σωφρονισμού και επανένταξης, απόδειξη του οποίου είναι τα ¾ των παιδιών που αποφυλακίζονται σε μικρό χρονικό διάστημα ξαναμπαίνουν για πολύ χειρότερα αδικήματα στις φυλακές ενηλίκων. Πιο απλά μπαίνουν «ψιλικατζήδες» και βγαίνουν κανονικοί εγκληματίες.

Η αγωγή σύμφωνα με το Φρόν πρέπει να είναι φυσική και αβίαστη, να μην περιέχει στοιχεία επιβολής και φόβου, αλλά να στηρίζεται στην ειλικρίνεια και την αμοιβαιότητα. Γι' αυτό λοιπόν οι παιδαγωγοί, οι σωφρονιστές στη συγκεκριμένη περίπτωση, οφείλουν να καθοδηγούν προς τη συνείδηση της ανάγκης για πειθαρχία, μέσω προτροπών, νομοθεσιών και στήριξης που θα τους παρέχουν χωρίς να γίνονται δικαστές και τιμωροί γι' αυτούς. Κάτι ανάλογο με τη μέθοδο της μαιευτικής του Σωκράτη.

Επιστρέφοντας, λοιπόν, στην αρχική μου τοποθέτηση, στο θέμα της πρόληψης, αρχικά κρίνω απαραίτητη την επίλυση άλλων φαινομένων που σχετίζονται με την εγκληματικότητα των ανηλίκων. Πιστεύω, λοιπόν, απαραίτητη την παρέμβαση της πολιτείας σε θέματα των ναρκωτικών, όπως είναι η απεξάρτηση των ναρκομανών, των αλκοολικών και παρόμοιων προβλημάτων, καθώς επίσης και αναδιοργάνωση της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς και των οργάνων καταστολής. Βασικός φορέας πρόληψης όλων των κοινωνικών φαινομένων θεωρώ το σχολείο και τη σχολική κοινότητα, που αποτελεί τη βάση της κοινωνίας και το

εργοστάσιο παραγωγής των υπόλοιπων πολιτών. Όπως έχει αναφέρει ο Αδαμάντιος Κοραής, ένα κράτος που προσπαθεί να χτίσει κάτι χωρίς ένα σωστό εκπαιδευτικό σύστημα, το παρομοιάζει σαν «να χτίζεις κάστρα στην άμμο». Η εκπαίδευση πρέπει να είναι η βάση της κοινωνίας. Μία εκπαίδευση που να σου προσφέρει παιδεία, μόρφωση και όχι στείρα γνώση. Να υπάρχουν μαθήματα, ερεθίσματα για αθλητισμό, τέχνες, πολιτισμό, ειδικευμένοι καθηγητές, οι οποίοι δεν θα αφήσουν τη σχολική κοινότητα να παρεκτραπεί, να μπορούν να διαχειριστούν θέματα σχολικής βίας, καθώς επίσης και κοινωνικοί λειτουργοί που απουσιάζουν από τα σχολεία μας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να πω τον εξής προβληματισμό. Παρατήρησα ότι στο νομοσχέδιο ασχολούμαστε από τη στιγμή που διαπράττει ο νέος το αδίκημα και μετά, αλλά πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι προηγούνται πολλά άλλα πριν διαπράξει το αδίκημα ο νέος.

Τέλος, δημιουργήσαμε μόνοι μας τις ευκαιρίες που εσείς πετάξατε με χαρακτηριστική άνεση. Η Ελλάδα μπορεί να τα καταφέρει και θα τα καταφέρει. Μπορούμε να πάμε μπροστά, απλά δώστε μας την ευκαιρία να κάνουμε τα όνειρά μας πράξη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Αργυρώ Βώβου, από τον Νομό Αττικής.

ΑΡΓΥΡΩ ΒΩΒΟΥ (Νομός Αττικής): Η αύξηση του ποσοστού της εγκληματικότητας, αλλά και θυματοποίησης των ανηλίκων τα τελευταία χρόνια, όπως ξέρετε, δυστυχώς, είναι ανησυχητική. Ανησυχητική είναι όμως και η στάση της έννομης και δημόσιας τάξης απέναντι στον ψυχισμό ενός ανήλικου – δράστη και στις συνθήκες που τον οδηγούν να πραγματοποιεί κάποιες πράξεις που παραβιάζουν το δίκαιο. Ένας ανήλικος, μην έχοντας ολοκληρωμένη προσωπικότητα, αδυνατεί να κρατήσει μία ώριμη ψυχική στάση στο αν πρέπει ή όχι να πραγματοποιεί παράνομες πράξεις. Συνεπώς, οι ηθικοί του δισταγμοί για την πραγματοποίηση παράνομων πράξεων είναι περιορισμένοι. Οι ποινές που μπορεί να υποστεί ένας ανήλικος δράστης μπορεί να είναι χρηματικές ποινές, αλλά και ποινές κατά της ελευθερίας, όπως η πρόσκαιρη φυλάκιση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε ότι οι ανήλικοι αφού έχουν ολοκληρώσει την ποινή τους πολλές φορές μετά την ποινή τους συνεχίζουν να πραγματοποιούν πράξεις που παραβιάζουν το δίκαιο.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι οι συνθήκες κράτησης πρέπει να βελτιωθούν, αφού αντί να εξελίσσουν τον ανθρωπισμό των κρατουμένων, πραγματικά, τον υπονομεύουν. Οι ανήλικοι δράστες χρειάζονται υποστήριξη ψυχολογική. Οι αρχές πρέπει να εστιάσουν καταρχάς στην ψυχολογία ενός ανήλικου, έτσι ώστε να κατανοήσουν τα αίτια που οδηγούν τον ανήλικο δράστη να παραβιάσει το δίκαιο. Πρέπει να ασχοληθούμε με την υπαιτιότητα του δράστη απέναντι στις παράνομες πράξεις του. Η έννομη τάξη, λοιπόν, πιστεύω ότι πρέπει να εστιάσει στο να εντοπίσει τις αιτίες που οδηγούν έναν ανήλικο να διαπράττει παράνομες πράξεις, κάτι που θα λειτουργήσει θετικά και για την εξέλιξη του κρατουμένου, αλλά και για την πρόληψη της θυματοποίησης των ανηλίκων και της εγκληματικότητας.

Συνιστώ, λοιπόν, να υπάρξει μία αναβάθμιση στον τομέα της ψυχολογικής υποστήριξης των ανηλίκων και στη διεύρυνση των πνευματικών τους οριζόντων, που μπορεί να γίνει μέσω της εκπαίδευσής τους στις φυλακές. Φυσικά τα φαινόμενα βίας στα ειδικά καταστήματα κράτησης, πιστεύω ότι πρέπει να πάψουν να υπάρχουν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ιουλία Τσούλου, από τον Νομό Έβρου.

ΙΟΥΛΙΑ ΤΣΟΥΛΟΥ (Νομός Έβρου): Το θέμα συζήτησης σήμερα είναι πολύ σημαντικό και σίγουρα χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Οι ανήλικοι, οι οποίοι καταλήγουν σε εγκληματικές πράξεις έχουν ανάγκη από περισσότερη βοήθεια. Φυσικά πιστεύω ότι όλοι ξέρουμε ότι αυτή η ανάρμοστη συμπεριφορά ξεκινά αρχικά από το οικογενειακό τους περιβάλλον, τις ηθικές αρχές και την κοινωνία στην οποία ζουν, η οποία περιλαμβάνει τα Μ.Μ.Ε., την εκπαίδευση, τους φίλους και τις παρέες και όλα μαζί παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίηση κάθε ατόμου. Αν, λοιπόν, η οικογένεια και η κοινωνία μας δεν έχει την ικανότητα να δώσει στα παιδιά ένα σωστό και σταθερό χαρακτήρα, τότε πρέπει να περιμένουν και τις συνέπειες, οι οποίες θα είναι πολύ σοβαρές. Παρόλα αυτά, οι ανήλικοι δράστες, όπως και όλοι οι υπόλοιποι άνθρωποι, έχουν δικαιώματα, τα οποία κανένας δεν θα έπρεπε να καταπατά ποτέ. Πρώτον και σημαντικότερο είναι το δικαίωμα της υπεράσπισης. Κάθε δράσης πρέπει να εκπροσωπείται από κάποιον δικηγόρο, όσο σοβαρό κι αν είναι το έγκλημα το οποίο έχει διαπράξει. Έχει επίσης το δικαίωμα ακρόασης μπροστά στο δικαστή, το δικαίωμα να απολογηθεί και να ακουστεί ο λόγος του σε κάθε δικαστήριο.

Στο μοναδικό μέρος που διαφωνώ με το νομοσχέδιο είναι στην υπόθεση ηλικίας των δραστήων. Αν κάποιος ανήλικος έχει τελέσει αξιόποινη πράξη, χρειάζονται αναμορφωτικά, θεραπευτικά μέτρα και ποινικός σωφρονισμός, όπου είναι απαραίτητο, είτε έχει κλείσει τα 14 είτε τα 15 έτη.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι η ύπαρξη εταιρείας για την προστασία ανηλίκων είναι πολύ ελπιδοφόρα, γιατί δίνει την ευκαιρία εκπαίδευσης, ψυχολογικής στήριξης και επαγγελματικής κατάρτισης στα παιδιά. Είναι πολύ καλό το γεγονός το ότι ενημερώνω τους ενηλίκους για τη βία και τη θυματοποίηση και εύχομαι πραγματικά να συνεχίσουν να βοηθάνε τα παιδιά, να καταπολεμήσουν τα δυσάρεστα γεγονότα, γιατί εγώ όπως και όλοι οι υπόλοιποι φαντάζομαι πιστεύω ότι ο κόσμος μας χρειάζεται μια χείρα βοήθειας. Επειδή εσείς και δεν το εννοώ εγώ προσωπικά, δεν πρόκειται να μας τη δώσετε, θέλω να αναφερθώ μόνο στους συνομηλίκους μου και να πω ότι «παιδιά πρέπει να κρατηθούν όσο μπορούμε, να χτίσουμε μόνοι μας το μέλλον, γιατί η κοινωνία αυτή μας έχει αφήσει εντελώς μόνους».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Διονύσιος Βοργιάς, από τη Β΄ Αθήνας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΒΟΡΓΙΑΣ (Β΄ Αθήνας): Εφόσον οι προηγούμενοι έφηβοι βουλευτές κάλυψαν και ανέπτυξαν με πληρότητα το θέμα, παρουσιάζοντας τόσο ακριβείς και βιώσιμες λύσεις, αλλάζω το λόγο μου και θέλω να αναπτύξω μία άλλη πτυχή του θέματος, την ιστορική. Διάβασα διεξοδικά τόσο το νομοσχέδιο όσο και το Ελληνικό Σύνταγμα και κατέληξα σε μία, δυστυχώς, διαπίστωση.

Αν όχι μέχρι σήμερα, γενικότερα, δεν γίνονται σοβαρές προσπάθειες για τη βελτίωση τόσο της ποινικής νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, αλλά ούτε γίνονται προσπάθειες για να βελτιωθούν και να λειτουργήσουν ποιοτικότερα και σαφώς συστηματικότερα οι διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ενηλίκων.

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να σας πω ότι θεωρώ, ότι και οι δύο αυτοί άξονες, αξίζει και πρέπει ταυτόχρονα να μεταβληθούν, άμεσα, με σκοπό από την μία να βελτιώνεται ο χαρακτήρας του ανήλικου δράστη και από την άλλη εκείνος να επανεντάσσεται ομαλά στην κοινωνία, ώστε να μπορεί να βιώσει όπως ένας κανονικός άνθρωπος, ο οποίος ποτέ δεν έπραξε ένα έγκλημα. Αντίθετα στη σύγχρονη κοινωνία, αυτήν ακριβώς τη στιγμή που μιλάμε, κάθε ανήλικος που τυχαίνει να είναι συγχρόνως και δράστης, στιγματίζεται, αν όχι για πάντα, στιγματίζεται για ένα εύλογο χρονικό διάστημα, κάτι που τον εμποδίζει να ενταχθεί ομαλά στην κοινωνία. Αυτό τον εμποδίζει τόσο στην εργασία του, όσο και στη μόρφωση του. Σε αυτό το σημείο θέλω να πω, ότι το παρόν νομοσχέδιο, αποτελεί το πρώτο βήμα για να εξαλειφθούν όλα όσα είπα, και το θεωρώ πολύ σωστά συνταγμένο.

Το δεύτερο βήμα, ωστόσο, θα δοθεί από τους ίδιους του ανθρώπους, οι οποίοι πρέπει να εφαρμόσουμε σωστά κάθε μία από αυτές τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Πριν τελειώσω το λόγο μου, θέλω να κάνω μόνο μία παρατήρηση. Οι Δικαστές θεωρώ ότι πρέπει να έχουν μεγαλύτερη θητεία, ώστε το επάγγελμά τους, πλέον, να μεταβληθεί από καθαρό επάγγελμα σε λειτούργημα. Λειτουργήμα το οποίο θα στοχεύει στη διαμόρφωση παιδιών, τα οποία αργότερα θα γίνουν σωστοί ενήλικες και θα μπορέσουν να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία. Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και μείς ευχαριστούμε. Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Κότσαρη Θεοδώρα, από τον Νομό Ευρυτανίας.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΤΣΑΡΗ (Νομός Ευρυτανίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές. Καταρχήν, θα ήθελα να αναφέρω ότι η πραγματοποίηση του νομοσχεδίου που μελετήσαμε θα ήταν ένα μεγάλο βήμα για την πρόληψη του εγκλήματος από τους ανηλικούς, εφόσον εστίαζε κυρίως και αποκλειστικά στην ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων που διέπραξαν κάποιο αδίκημα, και όχι στην επιβολή του καλού με την βία, όπως είναι και η κάθε είδους φυλάκιση, η οποία έτσι και αλλιώς δεν επιφέρει θετικά αποτελέσματα. Έτσι η τιμωρία που τους επιβάλλεται θα έπρεπε να είναι μία μορφή βοήθειας και όχι ποινής, η οποία θα μπορούσε να στιγματίσει άσχημα έναν έφηβο.

Θα ήθελα, όμως, να επισημάνω το ρόλο του σχολείου στην πρόληψη τέτοιων συμπεριφορών. Ως Έλληνες πολίτες, δεν μεγαλώνουμε με το πρέπον δημοκρατικό ήθος, ούτε με την πρέπουσα δημοκρατική παιδεία. Και αυτό, άλλωστε, φαίνεται, από ότι δεν σεβόμαστε ούτε τον συνάνθρωπο και την περιουσία του, ούτε τον κάθε είδους δημόσιο χώρο, ως, κατά κάποιο τρόπο, δικό μας. Και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τις βίαιες συμπεριφορές προς το κοινωνικό σύνολο γενικά.

Πέρα από αυτό, ένας παράγοντας που οδηγεί στην εγκληματικότητα είναι η ανεργία. Μας έχει επιβληθεί ένα εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο το μόνο που κάνει είναι να εκπαιδεύει τους αυριανούς υπαλλήλους, δηλαδή νέους οι οποίοι θα λειτουργούν μόνο μηχανικά. Όταν αυτοί θα χρειαστεί να προσπαθήσουν περισσότερο ή να κάνουν κάτι πιο δημιουργικό, δεν μπορούν, εφόσον δεν έχουν μάθει ποτέ να το κάνουν. Έτσι προωθείται η ανεργία και η εργασιακή κρίση που οδηγεί στην εγκληματικότητα αναγκαστικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού, είναι ένας έφηβος συμμαθητής, ο οποίος διέπραξε μικροκλοπή. Και στην ερώτηση από τους συμμαθητές του «γιατί το έκανες αυτό;», απάντησε, «γιατί δεν έχω χρήματα να ανταποκριθώ στις ανάγκες της ζωής μου».

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και μείς ευχαριστούμε. Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Ευγενικός Αριστοτέλης, από τον Νομό Ευβοίας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ (Νομός Ευβοίας): Χαίρετε κ. Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές. Θα ήθελα να πω δύο λόγια. Αυτός ο ανήλικος για να φτάσει σε αυτή την πράξη, θα πρέπει να έχει κάποια προβλήματα, ας πούμε, προσωπικά και οικογενειακά, που τον οδηγούν σε αυτή την αξιόποινη πράξη. Από τη στιγμή που το κράτος δεν έχει τη σωστή παιδεία για να βοηθήσει αυτό το παιδί, ώστε να καλλιεργήσει την παιδεία του, αυτό είναι φυσικό και επόμενο να το κάνει το παιδί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε. Τον λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Φιλίππου Παναγιώτα, από τη Β΄ Αθήνας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ (Β΄ Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμες κυρίες και κύριοι και αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές. Καταρχάς λέγομαι Παναγιώτα Φιλίππου και εκπροσωπώ το 11^ο Γενικό Λύκειο Περιστερίου.

Μπορώ να πω ότι οι συνάδελφοί με κάλυψαν απολύτως και θα αναφερθώ πιο γενικά επί του θέματος. Το 1979 τα Ηνωμένα Έθνη υιοθέτησαν τη σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού. Κάθε κράτος που επικυρώνει τη σύμβαση, δεσμεύεται διά νόμου να εξασφαλίσει τα δικαιώματα, τα οποία εκθέτονται σε αυτή, σε

κάθε παιδί που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του, χωρίς διάκριση οποιουδήποτε είδους, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικής ή άλλης άποψης εθνικής, φυλετικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, αναπηρίας, καταγωγής ή άλλης κατάστασης. Συνεπώς, το κράτος μεριμνά για τα νέα μέλη της κοινωνίας, ακόμα και αν αυτά έχουν διαπράξει εγκληματικές ή παράνομες ενέργειες, που πολλές φορές απειλούν τη σωματική ακεραιότητα κάποιων συμπολιτών.

Ο λόγος που το κράτος μέσα από το νομοσχέδιο, είναι πιο ελαστικό με τους ανήλικους, είναι γιατί προσπαθεί να τους νουθετήσει, με όσο το δυνατόν μικρότερο κόστος, κυρίως στον ψυχολογικό τομέα. Διότι η παραμονή ανηλίκων σε κάποιο Σωφρονιστικό Ίδρυμα που βρίσκονται και ενήλικες, που έχουν διαπράξει και αυτοί κάποιο έγκλημα, πιθανότατα να είχε επιπτώσεις στην ψυχολογία, την κοινωνική συμπεριφορά του ανήλικου ατόμου, αφού θα τον στιγματίζε.

Επιπλέον έχουν δημιουργηθεί κέντρα κράτησης νέων, όπου τους παρέχονται σωφρονιστικά μέτρα, ώστε να συμμορφωθούν και να έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν και πάλι στην κοινωνία ομαλά. Συγκεκριμένα στην ευθύνη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπάγονται τα ιδρύματα αγωγής ανηλίκων, που εκτός από την συμμόρφωση, έχουν ως σκοπό την κοινωνική στήριξη, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση των ανηλίκων. Βέβαια, όπως λέγεται, είναι καλύτερα να προλαμβάνεις παρά να θεραπεύεις. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, θεωρώ ότι μία ολοκληρωμένη και αξιολογη παιδεία, θα ήταν η ενδεδειγμένη λύση στα προβλήματα κάθε κοινωνίας. Αυτή την στιγμή, όμως, που φτάνουμε σε σημείο σωφρονισμού των ανηλίκων, αυτό που είναι απολύτως απαραίτητο είναι η μέριμνα για την κοινωνική τους επανένταξη. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και μείς ευχαριστούμε. Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Λοράνδος Φίλιππος, από την Α' Αθήνας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΛΟΡΑΝΔΟΣ (Α' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές. Καταρχάς θα ήθελα να πω ότι, αν και θα ήθελα πάρα πολύ μια ριζική αναδιάρθρωση σε όλη την κοινωνία μας και το σαθρό σύστημά μας, θα αρκεστώ δυστυχώς, σε απλές προτάσεις για εφαρμόσιμες λύσεις, με την ελπίδα ότι αυτό το αρκετά σωστό νομοσχέδιο θα εφαρμοστεί, με τον αποτελεσματικότερο και καλύτερο τρόπο, για τους ανήλικους που οδηγήθηκαν σε αυτή την πράξη.

Έχοντας μελετήσει το νομοσχέδιο σχετικά με την ποινική νομοθεσία για τους ανήλικους, θα ήθελα να κάνω δύο βασικές παρατηρήσεις, με σκοπό τη βελτίωση και τη συμπλήρωση αυτού του νομοσχεδίου.

Πρώτον, παρατήρησα ότι τα περισσότερα άρθρα σχετίζονται με την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας των ανηλίκων και όχι με την πρόληψη αυτής. Θα ήθελα, λοιπόν, περισσότερη βαρύτητα στην πρόληψη, κάτι που θα μπορούσε να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με την ουσιαστική και διαρκή συνεννόηση των σχολικών φορέων, με το Επιστημονικό Συμβούλιο για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Θυματοποίησης και της Εγκληματικότητας των Ανηλίκων, καθώς, επίσης, και με διεξοδικότερους ελέγχους για καταχρήσεις μαθητών, καθώς και με τη δραστηρότερη κινητοποίηση των δημοτικών αρχών σε περιοχές με υψηλή εγκληματικότητα.

Δεύτερον, αν και στο νομοσχέδιο φαινόταν αρκετή ευαισθησία απέναντι στην παιδική ηλικία κατά την ποινική αντιμετώπιση των ανηλίκων, θα ήθελα να επισημάνω κάποια στοιχεία για την ακόμα δικαιότερη και πιο ανθρώπινη απονομή δικαιοσύνης. Για παράδειγμα, θα ήθελα μεγαλύτερη παρουσία φορέων κοινωνικής πρόνοιας κατά την προδικαστική και δικαστική διαδικασία.

Επίσης, θα ήθελα, κατά την εφαρμογή του νομοσχεδίου, τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια για αποτελεσματικά και πραγματοποιήσιμα αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα με το χαμηλότερο απαιτούμενο κόστος, ώστε να καθίσταται εφικτή η εφαρμογή τους.

Ακόμα να υπάρξει περισσότερη βαρύτητα στην επανένταξη των ανηλίκων δραστών στην κοινωνία και την ενεργό ζωή. Συγκεκριμένα, θα ήθελα τα Ίδρύματα Ανηλίκων να μεριμνούν για την επαγγελματική αποκατάσταση των ανηλίκων, όταν αυτό κριθεί πια απαραίτητο.

Θέλω να αναφέρω, επίσης, ότι σε περίπτωση επιβολής ποινής πάνω από 5 έτη πιστεύω, ότι πρέπει να γίνεται αξιολόγηση του ανήλικου ανά τακτά χρονικά διαστήματα, δηλαδή, 6 μήνες ή 1-2 χρόνια με σκοπό την πρόωγη αποφυλάκιση του ανήλικου που έχει μεταμελήσει, ώστε να μην προκαταδικαστεί η μελλοντική ζωή του.

Τέλος, θα ήθελα πιο ξεκάθαρα και αναλυτικά το ρητό σεβασμό σε κάθε μορφή διαφορετικότητας του ανήλικου που είναι σύννομη και δεν προσβάλλει τους συνανθρώπους του και τα χρηστά ήθη. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Γεωργία Κατσάνου, από τον Νομό Λάρισας.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΤΣΑΝΟΥ (Νομός Λάρισας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε και παρευρισκόμενοι, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, έχοντας μελετήσει το νομοσχέδιο θα ήθελα να σας εκφράσω την άποψή μου για το άρθρο 7 και συγκεκριμένα για την παρ. 4, το οποίο αναφέρεται στην απόλυση του κατηγορουμένου ανήλικου υπό όρο. Θεωρώ πως η απόλυσή του δεν έχει να κάνει με το χρονικό διάστημα στο οποίο κρατείται μέσα ο ανήλικος παραβάτης για την τέλεση της ποινής του. Θα πρέπει μέσα σε αυτή την περίοδο ο ανήλικος παραβάτης να έχει κατανοήσει το μέγεθος και τη βαρύτητα της αξιόποινης πράξης του, ώστε όπως προανέφερε και ένας συνάδελφος, να έχει τη δυνατότητα να ενταχθεί ομαλά και πάλι στην κοινωνία και να αποτελέσει ξανά ενεργό μέλος της.

Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από ειδικά προγράμματα στα Σωφρονιστικά Ίδρύματα, τα οποία θα έχουν ως στόχο να τον βοηθήσουν να συνειδητοποιήσει έτσι τη σημασία των πράξεών του, δηλαδή, τι έχει κάνει πραγματικά.

Τέλος, σκοπός των Ιδρυμάτων δεν θα πρέπει να είναι η τιμωρία των ανηλικών παραβατών, αλλά ο σωφρονισμός τους, ώστε αυτοί μετά την έκτιση της προβλεπόμενης ποινής τους να έχουν διαμορφώσει τέτοιο χαρακτήρα που να συμβαδίζει με τις επιταγές του κοινωνικού γίνεσθαι και τους νόμους που ορίζουν την κοινωνία. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Κωνσταντίνος Σταματοπούλος, από τη Β΄ Αθήνας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ (Β΄ Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι έφηβοι βουλευτές, θα ήθελα να σας μιλήσω για το σημερινό νομοσχέδιο, για τη βελτίωση της ποινικής νομοθεσίας και για τους ανήλικους δράστες. Πρόκειται για ένα μείζον θέμα, στο οποίο θα πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή μας.

Συγκεκριμένα, θα ήθελα να προτείνω την αναθεώρηση της ποινής για τη στέρηση της ελευθερίας στους ανήλικους κάτω των 15 ετών σε Σωφρονιστικά Ιδρύματα. Οι ανήλικοι κάτω των 15 ετών δεν έχουν την απαιτούμενη συναισθηματική ωριμότητα για να καταλάβουν τη σοβαρότητα των πράξεών τους. Τέτοιες τιμωρίες αντί να τους σωφρονίσουν αντίθετα θα τους βλάψουν ανεπανόρθωτα.

Απέναντι σε αυτή την καταστροφική, κατά τη γνώμη μου, ποινή, θα ήθελα να προτείνω την υποχρεωτική επίσκεψη των ανηλικών σε ψυχιατρικές κλινικές και σε άλλα ιδρύματα με ειδικευση στην παιδοψυχολογία, αλλά και στον περιορισμό τους σε ένα οικείο περιβάλλον, όπως π.χ. στην οικία τους. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Γεωργία Σακαβάρα, Επικρατείας.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΚΑΒΑΡΑ (Επικρατείας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί έφηβοι βουλευτές, στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπάγονται τα Ιδρύματα Αγωγής Ανηλικών, οι οποίοι έχουν αναπτύξει παραβατική συμπεριφορά ή αντιμετωπίζουν δυσχέρειες κοινωνικής προσαρμογής.

Για την εφαρμογή του παρόντος νομοσχεδίου και του επομένου άρθρου περιλαμβάνονται πρόσωπα ηλικίας από 8 έως και 18 ετών. Η πράξη φαίνεται να επιβεβαιώνει ότι ο εγκλεισμός αυξάνει τον κίνδυνο, επειδή ακριβώς θέτει τον νέο στο περιθώριο του ποινικού σωφρονισμού. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ανδριάνα Παϊλα, από τον Νομό Αχαΐας.

ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΠΑΪΛΑ (Νομός Αχαΐας): Αξιότιμη Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, θα ήθελα να τοποθετήσω την άποψή μου πάνω στο νομοσχέδιο που μελετάμε.

Θέλω να πω ότι είναι πολύ σημαντικό στις μέρες μας οι γονείς να δίνουν τις σωστές αρχές και τις σωστές βάσεις στα παιδιά, έτσι ώστε να ζουν φυσιολογικά και να μην χρειαστεί να μπουν σε κάποιο Σωφρονιστικό Κατάστημα. Γιατί; Γιατί αυτά τα παιδιά είναι ανήλικα, δεν έχουν τη σωστή σκέψη, δεν έχουν την ωριμότητα να καταλάβουν το πράγμα που κάνουν και την αιτία που τους οδήγησε να το κάνουν.

Επίσης, θα ήθελα να πω, ότι καθώς θα μπουν αυτά τα παιδιά σε αυτό το Κατάστημα, θα πρέπει να υπάρχουν ειδικοί ψυχολόγοι, που θα μπορέσουν να τους δείξουν το σωστό, να κάνουν διάλογο μαζί τους, ώστε να καταλάβουν τα παιδιά το λάθος τους και να βγουν σωστοί πολίτες για να μπορέσουν να συνεχίσουν τη ζωή τους χωρίς κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ελένη Φαραντούρη, από τον Νομό Κεφαλληνίας.

ΕΛΕΝΗ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ (Νομός Κεφαλληνίας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, κατ' αρχήν πιστεύω ότι κανένα παιδί δεν γεννιέται εγκληματίας. Φυσικά ποινές θα πρέπει να υπάρχουν, αλλά τα Σωφρονιστικά Ιδρύματα απλά «κουκουλώνουν» και μάλιστα επιδεινώνουν το πρόβλημα.

Είναι άστοχο να κατηγορούμε έναν έφηβο που ακόμα χτίζει χαρακτήρα και δέχεται επιρροές και να μην στρεφόμαστε στην ουσία του προβλήματος, στην κοινωνία, δηλαδή, που εκκολάπτει το έγκλημα με την έλλειψη της παιδείας.

Υπάρχει φυσικά και η οικογένεια που είναι η αρχή όλων, γιατί από εκεί παίρνει το παιδί τις βασικές αρχές. Η λύση, βέβαια, δεν είναι ο περιορισμός της ελευθερίας των νέων. Η βία μόνο βία μπορεί να φέρει. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Κλίντι Φίλια, από τον Νομό Δράμας.

ΚΛΙΝΤΙ ΦΙΛΙΑ (Νομός Δράμας): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, έχω καλυφθεί απόλυτα με όσα είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές.

Απλά θέλω να προσθέσω κάτι. Το θέμα είναι ότι μας είπατε, ότι σας βάζουμε όλους σε ένα καλάθι. Να ισχύει. Σας βάζουμε όλους σε ένα καλάθι. Για να βγει, όμως, κάποιος από το καλάθι, είναι δική σας υπόθεση. Βγείτε από το καλάθι κάνοντας κάτι για να μας κερδίσετε την εμπιστοσύνη με αποτέλεσμα να μας προσανατολίσετε για το μέλλον. Αυτό είναι στα χέρια σας.

Δεύτερον, θέλω να πω σχετικά με τους έφηβους, ότι το θέμα είναι ότι είχαμε όλοι συνηθίσει σε μια «χλιδή». Μεγαλώναμε και όλα ήταν μια χαρά. Αυτό μας το περάσατε εσείς.

Το αποτέλεσμα ήταν όταν τα βρήκαν σκούρα τα παιδιά άρχισαν να ξεφεύγουν σε άλλες δραστηριότητες. Δραστηριότητες για τις οποίες εμείς αυτή τη στιγμή τους ονομάζουμε εγκληματίες. Δεν γεννήθηκαν εγκληματίες, εσείς τους κάνατε με τις πράξεις σας. Οι έφηβοι αυτοί δεν πρέπει να τιμωρούνται, πρέπει να κερδίσουν την εμπιστοσύνη σας με τις δικές σας πράξεις και εσείς να τους σώσετε. Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κατά παράβαση της διαδικασίας ρωτώ αν υπάρχει κάποιος έφηβος βουλευτής ο οποίος να θέλει να πάρει το λόγο για πρωτολογία.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Αλέξανδρος Νεστορίδης, Απόδημος από τη Μ. Βρετανία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΔΗΣ (Μ. Βρετανία): Θα ήθελα να τονίσω τη διαβάθμιση που θα έπρεπε να υπάρχει στις τιμωρίες. Δεν είναι το ίδιο ένας δεκαπεντάχρονος με ένα δεκαεπτάχρονο που ετοιμάζεται να κλείσει τα 18. Νομίζω ότι το κράτος θα έπρεπε να συμπεριφερθεί αλλιώς στον έναν και αλλιώς στον άλλο. Ο δεκαεπτάχρονος θεωρώ ότι είναι πολύ πιο ώριμος από τον δεκαπεντάχρονο, οπότε θα έπρεπε να έχει και μεγαλύτερες κυρώσεις. Ο δεκαπεντάχρονος, όπως είπαν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, έχει οδηγηθεί στο έγκλημα το οποίο έχει διαπράξει πολλές φορές είτε λόγω της εφηβείας και της επιρροής της παρέας του και πολύ συχνότερα από την οικονομική κρίση και γενικότερα από τα προβλήματα που έχει η κοινωνία μας, αλλά σίγουρα όχι τόσο όσο ο δεκαεπτάχρονος που θα έπρεπε να έχει τις ίδιες σχεδόν κυρώσεις με κάποιον που είναι ενήλικος. Το θεωρώ άδικο για κάποιον που μόλις έκλεισε τα 18 και οδηγήθηκε σε ένα έγκλημα να έχει πολύ μεγαλύτερες κυρώσεις από κάποιον που είναι 17 χρόνων και έκανε το ίδιο έγκλημα. Αυτό μου δημιουργεί απορία όταν το διάβασα μέσα στο άρθρο του νομοσχεδίου. Αυτό ήθελα να προσθέσω σαν βελτίωση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Γεώργιος Πάνος, από τον Νομό Άρτας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΣ (Νομός Άρτας): Το μόνο που θέλω να προσθέσω είναι ότι το μεγαλύτερο ρόλο τον παίζει η οικογένεια γιατί τα πρώτα του βήματα το παιδί και ο έφηβος τα κάνει μέσα στην οικογένεια. Αν η οικογένεια δεν δείξει σεβασμό και εμπιστοσύνη απέναντι στο παιδί τότε το παιδί θα οδηγηθεί σε πράξεις που δεν είναι σωστές και ίσως και σε εγκληματικές πράξεις. Συμφωνώ ότι όλα τα ιδρύματα πρέπει να υπάρχουν, αλλά είναι καλύτερα να μην τα χρησιμοποιούμε. Αν η οικογένεια φερθεί σωστά στον ανήλικο δεν πρόκειται ποτέ να κάνει αυτό το λάθος. Ο ανήλικος έχει την ιδιότητα να βλέπει τους γύρω του και να παραδειγματίζεται. Εφόσον οι γονείς του δεν του δίνουν ένα μάθημα και δεν κάθονται να μιλήσουν μαζί του, να μάθουν τα συναισθήματα του, να μάθουν τι θέλει να κάνει και να του εξηγήσουν πως η ζωή είναι γι' αυτόν και πως όταν κάνεις ένα λάθος θα σηκωθείς και θα προχωρήσεις πιο κάτω οδηγείται σε λάθος δρόμο. Ουσιαστικά τον ταπεινώνουν όταν δεν του δείχνουν την εμπιστοσύνη που πρέπει. Ο έφηβος παραδειγματίζεται από τους γύρω του, βλέπει την οργή, βλέπει τη ζήλια, το φθόνο και δρα αναλόγως. Γι' αυτό για τα εγκλήματα που διαπράττουν οι ανήλικοι για μένα ευθύνεται η οικογένεια. Αν το παιδί δεν κάνει τα πρώτα βήματα σωστά μέσα στην οικογένεια τότε το παιχνίδι της ζωής έχει χαθεί και ο ανήλικος δεν θα έχει πλέον μέλλον. Μέσα στα ιδρύματα και τις εταιρείες που θα βοηθήσουν τον ανήλικο καλό είναι οι ειδικοί να μιλήσουν με το παιδί, γιατί ο λόγος είναι αυτός που μας παραδειγματίζει όλους. Στα σχολεία μας έμαθαν να διαβάζουμε και να μιλάμε με τον συνάνθρωπό μας. Αν δεν το κάνουμε αυτό και παραδειγματίζουμε τον ανήλικο με άλλους τρόπους τότε δεν πρόκειται ποτέ να μάθει ότι αυτό που έκανε δεν είναι απλά ένα λάθος, αντίθετα θα μάθει ότι αυτό που έκανε επιτρέπεται και πως δεν του το απαγορεύει κανείς. Όταν θα βγει από το ίδρυμα θα συνεχίσει να κάνει τα ίδια. Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Ευθυμία Φασουλιώτη, από τον Νομό Χαλκιδικής.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΦΑΣΟΥΛΙΩΤΗ (Νομός Χαλκιδικής): Θεωρώ ότι οι συνάδελφοι βουλευτές τα είπαν πολύ καλά όσον αφορά την πρόληψη. Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ λίγο στο νομοσχέδιο. Δεν μπορώ να αποδεχθώ πως ένα παιδί 8 χρόνων θα μπορούσε ποτέ να μπει σε κατάσταση φύλαξης ώστε να σωφρονιστεί. Υπάρχει μια διαφορά ωριμότητας μεταξύ 8 και 18 χρόνων. Δεν μπορούμε να τουςβάλουμε όλους στην ίδια κατηγορία, στο ίδιο νομοσχέδιο. Στις ηλικίες των 20 και των 30 μπορούν όλοι να τιμωρηθούν με τον ίδιο τρόπο, αλλά στις ηλικίες 8 έως και 13 δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο όπως οι έφηβοι 14 έως 18 ετών. Θεωρώ ότι πρέπει να γίνουν δύο κατηγορίες και να αντιμετωπιστούν διαφορετικά αυτές οι ηλικίες. Πρέπει να υπάρχει μια πιο ελαφριά μεταχείριση στις ηλικίες 8 έως 13 ετών, ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα και να μην βλάψουν τον ψυχικό κόσμο των παιδιών, διότι μιλάμε για παιδιά και όχι για έφηβους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι μέσα το νομοσχέδιο λέει ότι η κράτηση είναι για νέους οι οποίοι είναι πάνω από 15 χρόνων και για συγκεκριμένα αδικήματα. Κάτω από 15 ετών δεν έχει.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Ευάγγελος Μυλώβας, από τον Νομό Πιερίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΥΛΩΒΑΣ (Νομός Πιερίας): Βασικά θα ήθελα να πω την άποψή μου για το θέμα, γιατί πιστεύω ότι αυτό το θέμα έχει να κάνει γενικά με την κοινωνία και όχι απαραίτητα με την συμπεριφορά των νέων. Ο νέος απλά μιμείται ό,τι βλέπει. Όταν ζεις σε μια κοινωνία όπου βλέπεις ότι για να επιβιώσεις πρέπει να πατήσεις πάνω σε κάποιον άλλον θα μιμηθείς αυτή τη συμπεριφορά και στη συνέχεια η ζωή σου θα εξελίσσεται με βάση αυτή την εμπειρία σου. Για μένα το θέμα του άρθρου για το σωφρονισμό δεν έχει να κάνει με την βελτίωσή του αλλά με την κατάργησή του. Περισσότερο θα έπρεπε να επικεντρωθούμε στο πώς θα φτάσουμε στην πρόληψη αυτής της κατάστασης και όχι να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε τις συνθήκες τιμωρίας. Ας σκεφτούμε ότι τα σωφρονιστικά ιδρύματα, τις περισσότερες φορές φέρονται πολύ πιο άθλια απ' ό,τι έχει φερθεί η κοινωνία στους εγκληματίες και μέσα εκεί κανένας «εγκληματίας» δεν γίνεται καλύτερος άνθρωπος. Πιστεύω ότι ουσιαστικά η κοινωνία θα έπρεπε να στέκεται με μεγαλύτερη αλληλεγγύη απέναντί τους έτσι ώστε να μην υπάρχει λόγος κάποιος να γίνει εγκληματίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν υπάρχει κανείς άλλος έφηβος βουλευτής που να θέλει να πάρει το λόγο για πρωτολογία.

Θα προχωρήσουμε τώρα σε ένα ολιγόλεπτο διάλειμμα και μετά το διάλειμμα θα υπάρξει η δευτερολογία της Εισηγήτριας του νομοσχεδίου και των υπολοίπων ομιλητών.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλημέρα σας, ξεκινάμε τη δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής. Ονομάζομαι Διαμαντόπουλος Ευάγγελος, είμαι βουλευτής του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και εκλέγομαι στη Περιφέρεια Καστοριάς. Συμμετέχω στη Διάρκη Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής. Είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή και όταν μου έγινε η πρόταση δεν μπορούσα να την αρνηθώ, ειδικότερα σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο που συζητάτε, το οποίο αφορά και την ηλικία σας. Αυτό που θέλω και η συμβουλή μου είναι αν κα μπήκατε στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου, να πετάξετε οποιονδήποτε καθωσπρεπισμό έχετε. Να έχετε ζωντανή φωνή και με απλά λόγια να πείτε αυτά που θέλετε και μην προσπαθείτε να μοιάσετε σε αυτούς που δεν κατάφεραν να αλλάξουν ιδιαίτερα τον τόπο μας.

Το λόγο έχει η Εισηγήτρια, έφηβος βουλευτής από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΜΑΡΙΑ - ΙΩΑΝΝΑ ΤΑΜΠΑΚΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης – Εισηγήτρια): Οι συνάδελφοί μου έφηβοι βουλευτές είπαν πολύ σωστά πράγματα προηγουμένως. Επικεντρώθηκαν στην πρόληψη από την οικογένεια, από το σχολείο, από την παιδεία. Κάποιοι είπαν ότι πρέπει να υπάρχουν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί μέσα στα σχολεία. Αναφέρθηκαν στην κοινωνία, η οποία θα πρέπει να είναι διαλακτική, δεκτική, πιο φιλική προς τα παιδιά που οδηγήθηκαν σε παράβαση του νόμου. Θα πρέπει να συνεργάζονται και να μην απορρίπτουν αυτά τα παιδιά.

Ακούστηκε ότι δεν πρέπει να υπάρχει εγκλεισμός. Σίγουρα είναι ένα βίαιο μέσο, η άποψή μου είναι ότι ο εγκλεισμός πρέπει να θεωρείται έσχατο μέτρο, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αναγκαίος. Είναι, όμως, αναγκαίος σε ειδικά ιδρύματα και όχι σε φυλακές. Οι φυλακές θεωρώ ότι είναι κάτι πολύ άσχημο για τα παιδιά και όχι μόνο, αλλά αυτοπραγματευόμαστε τώρα. Μέσα στα ιδρύματα αυτά πρέπει να υπάρχει σωστή αντιμετώπιση στα παιδιά, να υπάρχει υγιής διάλογος, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και να μην υπάρχει βία. Κάποιοι συνάδελφοί μου αναφέρθηκαν στο διαχωρισμό μικρότερων από μεγαλύτερα παιδιά. Σίγουρα πρέπει να γίνεται αυτό, γιατί κάποια παιδιά μπαίνουν για ασήμαντα εγκλήματα μέσα σε ιδρύματα ή φυλακές και βγαίνουν επαγγελματίες εγκληματίες. Επίσης, πρέπει να επιβάλλονται αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα σε αυτά τα παιδιά. Αυτό που θα ήθελα να προσθέσω πάνω στα προηγούμενα και που με έχει προβληματίσει πολύ είναι ότι μέσα στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει κάτι για την κοινωνική επανένταξη των πρώην εγκλειστών. Δηλαδή, τα παιδιά που μπήκαν μέσα στις φυλακές ή στα ιδρύματα όταν βγαίνουν τι γίνεται; Θα πρέπει σίγουρα να αποκατασταθούν επαγγελματικά, διότι εάν δεν γίνει αυτό σίγουρα θα οδηγηθούν πάλι στο έγκλημα. Το κράτος θα πρέπει, λοιπόν, να μεριμνήσει για αυτό. Να πάρει κάποια μέτρα, να δώσει κάποια κίνητρα σε εργοδότες, ώστε να προσλαμβάνουν πρώην εγκλειστούς.

Σε σχέση με τα ναρκωτικά δεν αναφέρθηκαν πολλά. Πολλοί είναι αυτοί που μπαίνουν στη φυλακή για ναρκωτικά. Θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχουν θεραπευτικά μέτρα και για αυτούς, προγράμματα απεξάρτησης. Δεν έχω να προσθέσω κάτι άλλο, γιατί όλοι οι συνάδελφοί μου προηγουμένως είπαν αυτά που έπρεπε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Νικόλαος Νιόλης, από τον Νομό Ηρακλείου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΟΛΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Όπως πολύ σωστά είπε η συνάδελφος, θα ήθελα να αναφέρω ότι στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν γίνεται αναφορά στο πως θα προλαμβάνουμε τέτοια εγκλήματα των νέων και πως μετά θα τους εντάξουμε ομαλά στην κοινωνία. Στο άρθρο 122 αναφέρει αναμορφωτικά μέτρα. Θα ήθελα να με διορθώσετε εάν οι πηγές μου δεν είναι σωστές και έγκυρες. Σύμφωνα με κάποιο άρθρο που διάβασα σε κάποια εφημερίδα αναφέρει ότι στο νομοσχέδιο αυτό υπάρχουν τα αναμορφωτικά μέτρα, δεν χρηματοδοτούνται, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν. Δηλαδή, μόνο οι φυλακές είναι το μόνο μέσο σφραγισμού.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μην ζητάς να σε διορθώνουν, πες αυτά που θέλεις και μετά απλά γίνεται συζήτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΟΛΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Θα το πω λαϊκά, αν κλείσουμε ένα αγρίμι μέσα σε ένα κλουβί, το μόνο που θα καταφέρουμε είναι να το κάνουμε πιο άγριο. Οπότε θα πρέπει να βρούμε εναλλακτικά μέσα να το ηρεμήσουμε και να το εντάξουμε μετά ομαλά στην κοινωνία. Σας ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Απλά, κύριε Νιόλη, δεν είναι στο νομοσχέδιο, είναι στο παράρτημα του νομοσχεδίου.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Γεώργιος Παπαδημητρίου, από τον Νομό Γρεβενών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Γρεβενών): Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε. Θα ήθελα να προσθέσω κάτι, τι θα μπορούσαμε να κάνουμε έτσι ώστε να μην φτάνουμε σε αυτά τα φαινόμενα. Πολλοί από τους εφήβους που εκτελούν παραβατική συμπεριφορά, δεν έχουν την παραμικρή εμπειρία από κοινωνικές συνθήκες, όπως είναι η εργασία και η συνεργασία με άλλους έχοντας ένα κοινό σκοπό. Με τη συνεργασία ο έφηβος βρίσκει απασχόληση, οφείλει να ακολουθεί ακριβές καθημερινό πρόγραμμα, δέχεται συμβουλές προϊσταμένων και συνεργατών του και γεύεται την ευχαρίστηση της αποδοτικότητας. Θεωρώ σημαντικό ο νόμος της απασχόλησης να προτρέπει, για κάποιο διάστημα, στον ανήλικο κατηγορούμενο μια ειδική κοινωφελή εργασία, όπως είναι η υπηρεσία πρασίνου ενός δήμου, τα πάρκα, οι δενδροφυτεύσεις, καθώς και η

συμμετοχή του σε άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες αναπτύσσουν δράσεις σε τομείς κοινωνικής πρόνοιας, όπως να προσφέρει υπηρεσίες σε υπερήλικες συνανθρώπους τους, που έχουν προβλήματα υγείας.

Επίσης, κάποιοι συνάδελφοι πρότειναν να μην υπάρχουν Σωφρονιστικά Ιδρύματα, καθώς αυτό που προάγουν είναι κάτι το απάνθρωπο. Άμα έναν εγκληματία, ακόμα και σε αυτήν την ηλικία δεν τον τιμωρήσεις, η έλλειψη κανόνων και τιμωριών μπορούν να οδηγήσουν τη χώρα στην αναρχία. Αυτό είναι κάτι που δεν το θέλουμε. Ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Σταύρος Πάντσιος, Β΄ Θεσσαλονίκης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΤΣΙΟΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε. Καταρχάς θα ήθελα να αναφέρω ότι είναι μεγάλη μου τιμή ότι βρίσκομαι σήμερα εδώ. Αγαπητέ κ. Πρόεδρε, αγαπητά μέλη και συνάδελφοί της Επιτροπής, η εισηγήτρια τόνισε ότι έχει ειπωθεί μέχρι στιγμής σε αυτή την αίθουσα. Θα ήθελα να τονίσω ότι προηγουμένως μου δόθηκε η εντύπωση ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως άλλοθι η ηλικία και το νεαρό της ηλικίας, για να προωθηθεί η ατιμωρησία. Δεν θεωρώ ότι ένας νέος πρέπει να τιμωρείται με αυτό τον τρόπο όταν διαπράττει ένα αδίκημα. Θα έπρεπε να εντάξουμε το νέο αυτό σε μια διαδικασία στην οποία θα καταλαβαίνει ο ίδιος ότι αυτό που έκανε ήταν λάθος. Θα πρέπει να εξετάσουμε και να επιμείνουμε πολύ, πριν τη στιγμή που διαπράττεται το αδίκημα, δηλαδή για ποιους λόγους έφτασε να κάνει αυτό το αδίκημα. Ανέφερα πριν, στην τοποθέτησή μου και θα ήθελα να το ξανά τονίσω ότι πρέπει να υπάρχει τιμωρία, πρέπει να υπάρχει κάποιου είδους αντιμετώπιση, μιας και για κάθε πράξη υπάρχουν συνέπειες. Δεν πρέπει να οδηγηθούμε στην αναρχία. Εάν δεν υπάρχει κάποια δίκια τιμωρία, ο καθένας θα μπορεί να κρίνει μόνος του τι είναι σωστό και τι όχι, περνώντας στην αυτοδικία. Συγκεκριμένα, οι νέοι κατά κύριο λόγο βρίσκονται στις φυλακές ανηλίκων για ναρκωτικά, για ληστείες και δεν καταλαβαίνω το λόγο για τον οποίο η πολιτεία απέχει συστηματικά. Η πολιτεία γνωρίζει πού βρίσκονταν αυτοί οι κύκλοι και την βολεύει να αφήνει το πρόβλημα να διαιωνίζεται. Δεν θέλω να διαφωνήσω με τους υπόλοιπους συναδέλφους μου, αλλά θέλω να τονίσω ότι η ηλικία δεν μπορεί να είναι άλλοθι για να υπάρχει ατιμωρησία και να μην υπάρχουν συνέπειες. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Ευάγγελος Μυλώβας, από τον Νομό Πιερίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΥΛΩΒΑΣ (Νομός Πιερίας): Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε. Θα ήθελα να πω ότι είμαι ενάντια της τιμωρίας σε μεγάλο βαθμό. Πρέπει να σκεφτούμε ότι ο οποιοσδήποτε όταν τιμωρείται, δεν συμμορφώνεται απλά αντιδράει. Τιμωρώνοντας κάποιον που έπραξε ένα έγκλημα, καταφέρνουμε να τον οδηγήσουμε να κάνει ένα ακόμα έγκλημα. Σκοπός ενός σωφρονιστικού ιδρύματος θα πρέπει να είναι να δείξει στον «εγκληματία» ότι αυτό που έκανε ήταν λάθος και να βρει τρόπο να του το περάσει με βάση τη δική του ψυχοσύνθεση και την ψυχολογία του. Εάν δεν μπορεί να το κάνει αυτό, τότε είναι άχρηστος σαν θεσμός. Νομίζω ότι είναι τελείως λάθος να λένε ότι η μη τιμωρία οδηγεί σε αναρχία. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να αποδείξουμε σε κάποιον ότι έχει λάθος, αρκεί να ξέρουμε και εμείς οι ίδιοι τι θέλουμε να του δείξουμε. Δεν μπορούμε να εξηγήσουμε σε κάποιον τι είναι λάθος, εάν δεν το έχουμε κατανοήσει εμείς πρώτα. Εάν κατανοήσουμε το λάθος του, μπορούμε να του εξηγήσουμε και να του δώσουμε να καταλάβει. Αυτή είναι η άποψή μου. Ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Χαίρομαι που δεν ξεπερνάτε το χρόνο και είστε ουσιαστικοί.

Το λόγο έχει η δεσποινίς Μποζίνη.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΠΟΖΙΝΗ (Νομός Κορινθίας): Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε. Θα ήθελα να κάνω μια επιπλέον προσθήκη. Θέλω να προσθέσω την υποχρεωτική αναμονή των δικαστών -για ένα σύντομο χρονικό διάστημα- στις φυλακές, ώστε να μπαίνουν στην ψυχολογία του δράστη και να είναι πιο αντικειμενικοί. Αυτό εφαρμόζεται, από ό,τι έχω ακούσει -δεν ξέρω εάν ισχύει- μόνο στην Γαλλία και πιστεύω ότι θα ήταν καλό να εφαρμοστεί και στην Ελλάδα. Επιπλέον, είχα δει σε ένα ντοκιμαντέρ ότι στο Ισραήλ τα επίπεδα βίας είναι τόσο χαμηλά, όπου τα ποινικά δικαστήρια στέλνουν τους παράνομους δράστες εκεί για να μάθουν να ζουν μια μη βίαιη ζωή. Φαντάζει, βέβαια, έναν ουτοπικό σχέδιο για τη χώρα μας, αλλά πολύ προτιμότερο από το να φυλακίζουμε παιδιά.

Δεν ειπώθηκε τότε η κατάργηση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων, θα γίνει με αντικατάσταση με ψυχιατρικές κλινικές, κάτι το οποίο είχε ζητήσει και ο συνήγορος του παιδιού πρόσφατα, δηλαδή την αντικατάσταση των φυλακών ανηλίκων από ξενώνες φροντίδας και επιτήρησης. Βέβαια, η εποχή μας θα θεωρεί αυτή τη συζήτηση πολυτέλεια, γι' αυτό το λόγο δεν έχει εφαρμοστεί. Πρέπει να επικεντρωθούμε στις ψυχιατρικές κλινικές. Δεν προτείνουμε να μην πληρώνει κανείς για το αδίκημα που έκανε, όλοι πρέπει να είμαστε υπόλογοι των πράξεών μας. Για να βρεθεί κάποιος στην κατάσταση να διαπράξει ένα έγκλημα, δεν θεωρώ ότι είναι φυσιολογικός άνθρωπος, τουλάχιστον στην ψυχή. Για να βρεθεί σε αυτή την κατάσταση πρέπει να έχει κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα, κάποιο τραύμα και πιστεύω ότι πρέπει να επικεντρωθούμε στον ψυχισμό. Πολλοί παραβάτες έχουν κάνει εγκλήματα εν βρασμώ ψυχής, οπότε θα έπρεπε να επικεντρωθούμε καθαρά εκεί. Εξάλλου, όπως είχε πει και ο Αριστοτέλης, «για να ορίσουμε το αρνητικό, πρέπει πρώτα να ορίσουμε το θετικό», οπότε πρέπει να δείξουμε σε αυτά τα παιδιά, τα οποία για να έχουν βρεθεί σε αυτή την κατάσταση δεν έχουν γνωρίσει το θετικό, ποια είναι η θετική πλευρά. Μέσα στη φυλακή υπάρχουν προγράμματα τα οποία περιλαμβάνει επισκέψεις σε ζωολογικούς κήπους, ζωγραφική και έτσι θα μπορέσουμε να δείξουμε στους ανήλικους παραβάτες ότι μπορούν να γίνουν δημιουργικοί.

Ακόμα, πολύ έθιξαν εσάς τους μεγάλους. Εμείς δεν ανήκουμε στην κοινωνία; Άρα, και εμείς ευθυνόμαστε γι' αυτή την κατάσταση που επικρατεί. Φίλος μου, συνομήλικος είναι χρήστης ναρκωτικών και κανείς δεν μιλάει γι' αυτή την κατάσταση. Ποιος φταίει; Φταίει η οικογένεια, γιατί βιώνουμε την κρίση της

οικογένειας. Φταίει το σχολείο, γιατί βιώνουμε την κρίση του εκπαιδευτικού συστήματος. Οι φίλοι και ο κοινωνικός περίγυρος που βρισκόταν; Άρα, φταίνε και αυτοί. Δηλαδή, απλώς θέλουμε να ορίσουμε τις ευθύνες μας και όταν αυτό το παιδί βρεθεί στη φυλακή θα καταραστούμε το παιδί και την «κακούργα κοινωνία» για το λόγο ότι βρέθηκε σε αυτή την κατάσταση. Ξεχνάμε ότι και εμείς ανήκουμε σε αυτή την «κακούργα κοινωνία». Δεν θέλουμε να εντοπίσουμε τον αιτιώδη μηχανισμό, επειδή είμαστε μέρος αυτού του μηχανισμού. Αυτό το θεωρώ αρρώστια, που λέγεται μακαριότητα. Ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Αν μου επιτρέπεται ένα μικρό σχόλιο. Βρισκόμαστε τώρα στο ναό της Δημοκρατίας, δεν πρέπει η δύσκολη οικονομική κατάσταση, η οποία διέπει τη χώρα μας και γενικότερα την Ευρώπη και τον κόσμο, να μας κάνει να πιστεύουμε ότι είναι πολυτέλεια να συζητούμε για ανθρώπινα, για κοινωνικά δικαιώματα και για προβλήματα της νεολαίας και όχι μόνο. Επίσης, πάντα γινόταν μια διεργασία μέσα μου, όσον αφορά στην ουτοπία. Λοιπόν, αυτό που κατέληξα να περιγράφει την ουτοπία, δεν το σκέφθηκα εγώ, προφανώς το διάβασα, είναι πως είναι σαν τον ορίζοντα, δεν θα τον φτάσεις ποτέ, αλλά κάνεις βήματα προς τα εκεί. Οπότε, μην αναγάγετε την ουτοπία σε κάτι άπιαστο, προσπαθώντας κερδίζεις πολλά και κερδίζεις πολλά περισσότερα, όχι μόνο για σένα, αλλά και για το σύνολο.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Χρήστος Δεσπούδης, από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΕΣΠΟΥΔΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης) : Πιστεύω ότι το νομοσχέδιο θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση και ότι έγραψαν οι πολυεγκληματίες και θα βοηθήσει πολύ στους νέους. Υπάρχουν, όμως, πράγματα που δεν ξέρω, π.χ. δεν ξέρω όλους τους λόγους που οδηγούν τα παιδιά σε τέτοιες δράσεις και θα πρέπει να διεξάγουμε έρευνα για να γίνουν γνωστοί οι λόγοι. Διαφωνώ με πολλούς από τους συναδέλφους μου που μίλησαν, όπως συμφώνησα και με πολλά από αυτά που είπαν. Έχω, λοιπόν, κάποια ερωτήματα όσον αφορά στο νομοσχέδιο, π.χ. ποιος θα διορθώσει αυτό το πρόβλημα; Πώς θα το χρηματοδοτήσουμε; Θα είναι αποτελεσματικό; Όπως είπα, θα πρέπει να διεξάγουμε επιστημονική έρευνα για να βρούμε την καλύτερη πιθανή λύση.

Από την άλλη, δεν πιστεύω περί της τιμωρίας ότι οι ανήλικοι εγκληματίες δεν είναι αδιάφοροι ούτε είναι ανόητοι και ξέρω γιατί το έκαναν, πώς το έκαναν και τις επιπτώσεις της αποτυχίας και με το να τους τιμωρήσουμε με μια ποινή, θεωρώ ότι δεν έχει κανένα νόημα. Ό,τι έγινε, έγινε. Μπορούμε με τα σωφρονιστικά συστήματα να αλλάξουμε τους κανόνες για να συμμορφώνονται καλύτερα και θεωρώ, ότι μπορούμε να το κάνουμε, αλλά πιστεύω, ότι το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερο απ' το ότι τα μικρά παιδιά κάνουν εγκλήματα. Το πιο λογικό πράγμα είναι να πω ότι φταίει η κοινωνία. Απ' όσο έχω καταλάβει όμως, ο Ρουσώ, ένα συγγραφέας το 1800, είχε γράψει ένα βιβλίο «περί του κοινωνικού συμβολαίου» και γράφει ότι ο άνθρωπος μαζί με το κράτος κάνει ένα κοινωνικό συμβόλαιο, όπου και οι δύο παρέχουν τις συγκεκριμένες ελευθερίες τους, έτσι ώστε και η κοινωνία να «τρέχει» ομαλά. Αυτό το κοινωνικό συμβόλαιο εφαρμόστηκε σε κάποιες χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Αυτό, λοιπόν, θεωρείται ένα συμβόλαιο ως κοινωνική πράξη. Μπορούμε, λοιπόν, να κριτικάρουμε και να δούμε ανάλογα με τις πράξεις των πολιτών της και να κρίνουμε μια κοινωνία. Η ελληνική κοινωνία δεν θεωρώ ότι έχει κάνει αυτό το κοινωνικό συμβόλαιο και αυτό βγαίνει, όχι μόνο από τις πράξεις των ενηλίκων, αλλά και των ανηλίκων. Αυτό που έχω καταλάβει είναι ότι μεγαλώνουμε τα παιδιά μας σε μια κατάσταση ζούγκλας και μετά, όταν αυτά τα παιδιά διαπράττουν εγκλήματα, παθαίνουμε σοκ. Για παράδειγμα, κατεβαίνω στην Τούμπα και βλέπω Έλληνες από 15 έως 20 χρονών, να φωνάζουν αντιρατσιστικά συνθήματα, όπως, «Αλβανέ δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ» και βλέπω ανθρωπύς να τσακώνονται χωρίς κανένα λόγο και νομίζουμε ότι αυτό, ένας μικρός που θα μεγαλώσει με αυτόν τον τρόπο, δεν θα το κάνει; Το θεωρώ παράλογο να μην προσπαθήσουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα αυτού του είδους, τα κοινωνικά. Φυσικά, τα παιδιά που διαπράττουν παρανομίες, έχουν πρόβλημα. Όμως, το έγκλημα δεν είναι η αρρώστια, είναι ένα σύμπτωμα της κοινωνίας. Αυτό το σύμπτωμα δείχνει ότι η ελληνική κοινωνία, είναι μια κοινωνία που δεν ανέχεται τον εαυτόν της, είναι αδιάφορη και δεν μπορεί να διορθώσει ούτε τα δικά της προβλήματα. Η αρρώστια, λοιπόν, είναι απλά οι Έλληνες και οι μεγάλοι και οι μικροί. Και εμείς οι μικροί είμαστε μέλη της κοινωνίας και θα πρέπει να κάνουμε κάτι, γι' αυτό και παίρνουμε μέρος στη «Βουλή των Εφήβων». Σας ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Διονύσιος Βοργιάς, από τη Β΄ Αθήνας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΒΟΡΓΙΑΣ (Β΄ Αθήνας) : Θέλω να εκφράσω δύο συγκεκριμένες θέσεις. Πρώτον, σε κάθε δίκη υπάρχουν δύο πλευρές, αυτή του δικαστή και αυτή του δράστη. Θεωρώ, ότι οι δικαστές πρέπει να τελούν το επάγγελμα – λειτούργημα τους, εφ' όρου ζωής, γιατί έτσι θα προωθείται μια καλύτερη εξειδίκευση, που θα έχουν οι δικαστές και με αυτόν τον τρόπο θα οδηγούμαστε σε καλύτερα αποτελέσματα και σε δίκες σωστότερες και για το δράστη, αλλά γενικότερα και για την κοινωνία.

Δεύτερον, όσον αφορά στις λύσεις που έχουν προταθεί, τις θεωρώ πολύ ακριβείς και πολύ ποιοτικές, αλλά ταυτόχρονα, αυτές οι λύσεις, είναι και ακριβές. Σε ένα κράτος το οποίο δεν έχει χρήματα, δεν μπορούμε να μιλάμε για ψυχολόγους στα σχολεία, που θα κοστίζουν πάρα πολλά χρήματα στο δημόσιο, ενώ κόβονται τα πάντα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Προφανώς, όμως, αν το κόστος δεν αντιμετωπίσει την εγκληματικότητα, την παραβατικότητα και ό,τι μπορεί να προκύψει από τον ευαίσθητο κόσμο των Εφήβων, αργότερα μπορεί να προκαλέσει πολλαπλά κόσθη στην κοινωνία.

Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής κ.Ευάγγελος Μείμαράκης.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Κλίντι Φίλια, από τον Νομό Δράμας.

ΚΛΙΝΤΙ ΦΙΛΙΑ (Νομός Δράμας) : Συμφώνησα με τους συνομιλητές μου, αλλά έχω μια διαφωνία ως προς την τοποθέτηση της τελευταίας ομιλήτριας. Προηγουμένως, είπα και κατηγορήσα εγώ τους πολιτικούς, ότι οι μεγάλοι ευθύνονται και φταίνε στο μεγαλύτερο μέρος του προβλήματος. Όμως, θεωρητικά εμείς τους ψηφίζουμε και ψήφος σημαίνει ότι εκλέγουμε κάποιους για να μας εκπροσωπήσουν, με αποτέλεσμα να μιλάνε αυτοί με τη λογική και με αυτό που θέλουμε εμείς. Ε, λοιπόν, δε νομίζω να θέλουμε εμείς το κακό της κοινωνίας, όμως, εμείς αυτό βλέπουμε από τους πολιτικούς και εξακολουθώ να λέω ότι αυτοί είναι υπεύθυνοι για όλα αυτά. Πρέπει να πάρουν κάποια δραστήρια μέτρα όσον αφορά στα παιδιά. Ο λαός έχει φωνή και αυτό σημαίνει δημοκρατία. Όμως, ο λόγος που εκφράζουμε πρέπει να εκφράζετε και από τους εκπροσώπους, γιατί εμείς τους δώσαμε το δικαίωμα να μας εκπροσωπούν και είμαστε από «κάτω» και τους ακούμε. Ίσως να γνωρίζουν κάποια πράγματα περισσότερο, αλλά πρέπει να τα διαχειριστούν σωστά, λογικά και πάντα προς το καλύτερο της κοινωνία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής) : Εννοείται πως ο λαός αποτελεί τη βάση αυτής της πυραμίδας της δημοκρατίας και αυτούς που θεωρείτε στην κορυφή, τους υποστηρίζει η βάση γιατί χωρίς βάση, δεν υπάρχει τίποτα σταθερό.

Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Μαρία – Παυλίνα Μποζίνη, από τον Νομό Χαλκιδικής.

ΜΑΡΙΑ – ΠΑΥΛΙΝΑ ΜΠΟΖΙΝΗ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές και πάλι, όσον αφορά στο νομοσχέδιο και όλα όσα είπαν οι συνομιλητές μας, συμφωνώ εν μέρει, διαφωνώ εν μέρει.

Εγώ αυτή την φορά δεν θα είμαι πεσιμίστρια και μιλώντας στα πλαίσια του θεωρητικού και εν δυνάμει εφαρμοστού και υιοθετώντας την άποψη πως η πράξη επιβεβαιώνει την ορθή σκέψη αλλά προηγείται αυτής, θα ήθελα να μιλήσω και να πω δύο πράγματα. Το πρώτο είναι η έννοια της πρόληψης και το δεύτερο αφορά την τιμωρία, την οποία θα ονομάσω ανάπλαση κυρίως και αναμόρφωση.

Όσον αφορά στην πρόληψη είναι αμφισβητήσιμο και πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε: σε τι βαθμό μπορεί και νομιμοποιείται η Πολιτεία να παρέμβει πέραν των οργάνων επίσημου κοινωνικού ελέγχου του εγκλήματος.

Άλλωστε, η πρόληψη δεν επιτυγχάνεται μόνο μέσω ενός νομοσχεδίου και μερικών άρθρων, αλλά μέσω της ομαλής εφαρμογής του γενικότερου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο την παρούσα στιγμή, δυστυχώς, παρουσιάζει μια μικρή δυσλειτουργία.

Όσον αφορά τώρα την τιμωρία, θεωρώ πως έχουμε παρερμηνεύσει την έννοια του εγκλεισμού και υιοθετώντας και εγώ σε αυτή την φάση τη σωκρατική μέθοδο θα παραθέσω ένα παράδειγμα: όλοι υποστηρίζουμε και προωθούμε την παραπομπή των ναρκομανών σε κλινικές απεξάρτησης και πολλές μελέτες έχουν δείξει πως σε πολλές περιπτώσεις είναι και αποτελεσματική.

Ωστόσο τώρα είμαστε όλοι κατά του να παραπεμφθεί ένας νεαρός θύτης σε ιδρύματα εγκλεισμού και όχι φυλακές;

Ίσως, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές, το ζήτημα είναι ο χαρακτήρας που θα προσδώσουμε σ' αυτό το κέντρο εγκλεισμού, ο οποίος πρέπει να είναι αναμορφωτικός, μορφωτικός και να αναπλάθει το παιδί σε επίπεδο πολλαπλό, δηλαδή να του δίνει τα αρχικά, τα σωματικά, τα ψυχικά και τα πνευματικά εφόδια και όχι μόνο μερικά απ' αυτά.

Τέλος, πιστεύω πως όταν είμαστε κατά κάποιων απόψεων, πρέπει και εμείς να είμαστε στη θέση να εκφέρουμε τον αντίλογο και μια πρόταση τεκμηριωμένη και σαφή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, θα θέλατε να μιλήσετε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Όχι, άλλωστε, απ' ό,τι είδα, υπάρχουν πολλοί ομιλητές.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Φίλιππος Λοράνδος, από την Α' Αθήνας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΛΟΡΑΝΔΟΣ (Α' Αθήνας): Όσον αφορά στο κόστος των αναμορφωτικών και των θεραπευτικών μέτρων, θα ήθελα να επισημάνω ότι πάνω από οποιοδήποτε οικονομικό κόστος υπάρχει η υπέρτατη και θεμελιώδης αξία της ανθρώπινης ζωής, την οποία πρέπει να βάζουμε πάνω απ' όλα.

Γι' αυτό πιστεύω ότι ακόμη και στις πιο δυσμενείς οικονομικές συνθήκες πρέπει με πολύ προσοχή να βρούμε ένα τρόπο με χαμηλό κόστος να πετύχουμε το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα και πρέπει να δώσουμε βάση στην επιμόρφωση και στη μεταμέλεια του ενήλικου στο Ίδρυμα ή στο Σωφρονιστικό Κατάστημα και όχι στον εγκλεισμό του και σε περίπτωση που οικονομικά είναι ανέφικτο, εδώ πια ερχόμαστε και εμείς, ο κόσμος.

Εθελοντές, μη κυβερνητικές οργανώσεις: πρέπει εμείς να προσπαθήσουμε για να αλλάξουμε την κατάσταση.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο όποιος πολίτης συνεχίζει να φοροδιαφεύγει ή όποιος κρατικός υπάλληλος συνεχίζει να κάνει κατακρήσεις δημόσιου χρήματος, ας το έχει βάρος στη συνείδησή του.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Κωνσταντίνος Σταματόπουλος, από τη Β' Αθήνας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Ένα πράγμα θα ήθελα να πω, ότι όλα αυτά πιστεύω ότι θα μπορούσαν να λυθούν με τη σωστή μόρφωση και τη σωστή παιδεία, από το ρατσισμό που αναφέρθηκε πριν, μέχρι και τα εγκλήματα.

Πιστεύω ότι αυτό θα γίνει με τις σωστές μεταρρυθμίσεις. Βέβαια, αυτή την εποχή που είμαστε τώρα είναι λίγο ουτοπικό να μιλάω για μεταρρυθμίσεις, αλλά πιστεύω ότι μόνο μέσω της παιδείας μπορούν να επιτευχθούν πολλά πράγματα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Βασίλειος Λιάχνης, από τον Νομό Άρτας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΙΑΧΝΗΣ (Νομός Άρτας): Αγαπητοί συνάδελφοι, ήθελα να αναφερθώ σε ένα από τα θέματα που αναφέρθηκε στο προηγούμενο μέρος και είχε να κάνει με τον στιγματισμό των πρώην εγκλειστών, μετά την έξοδό τους απ' αυτά τα ιδρύματα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό το πράγμα έχει περάσει στη συνείδηση της κοινωνίας, διότι υπάρχει ένα πολύ υψηλό ποσοστό υποτροπιασμού των πρώην εγκλειστών σε ανάλογες ενέργειες που έκαναν και πριν.

Αυτό πρέπει να βελτιωθεί και να εξαλειφθεί προφανώς. Αυτό μπορεί να γίνει με διάφορα πράγματα, όπως καλύτερες συνθήκες κράτησης σε αυτά τα κέντρα και αναμόρφωσης, όπως ειπώθηκε, καθώς και το διαχωρισμό των κρατουμένων, όπως επίσης ειπώθηκε, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης που έκαναν.

Θέλω να πω ότι δεν μπορεί κάποιος που έχει κατηγορηθεί και έχει φυλακισθεί για μια κλοπή να βρίσκεται στους ίδιους χώρους με κάποιον ο οποίος, λ.χ., έχει καταδικαστεί για δολοφονία, καθώς θα υπάρξουν αρνητικές επιρροές από τον έναν στον άλλον.

Επιπλέον, αν ήταν δυνατόν θα ήταν καλό να υπάρχουν και κοινωνικοί λειτουργοί ή ψυχολόγοι, ώστε να παράγουν την ανάλογη στήριξη στους νέους που βρίσκονται σε τέτοια σωφρονιστικά καταστήματα.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, κατά τη γνώμη μου, να υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση των νέων μετά την «απόλυσή τους» απ' αυτά τα ιδρύματα, καθώς έτσι σπάνε το κοινωνικό ταμπό του στιγματισμού, μπορούν να φανούν χρήσιμοι στην κοινωνία και να συνεχίσουν τη ζωή τους όπως την άφησαν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβη βουλευτής, Ιουλία Τσούλου, από τον Νομό Έβρου.

ΙΟΥΛΙΑ ΤΣΟΥΛΟΥ (Νομός Έβρου): Όλοι οι συνάδελφοι σήμερα εξέθεσαν τη γνώμη τους και είπαν φυσικά πολύ σωστά πράγματα, όπως π.χ. η πρόληψη είναι σημαντικότερη από την καταπολέμηση.

Η «μάχη» είναι να προλάβουμε πριν γίνει το κακό. Είναι ευθύνη της κοινωνίας και της οικογένειας να κοινωνικοποιήσουμε το χαρακτήρα κάποιου ανθρώπου, ώστε να είναι έτοιμος να βγει στη ζωή, γιατί, όπως είπαν και τα παιδιά εδώ, οι ανήλικοι δράστες δεν γεννιούνται με αυτό τον τρόπο. Η κοινωνία και τα προβλήματα της ζωής τους σπρώχνουν σ' αυτές τις πράξεις και βλέπουμε σήμερα ότι τα εγκλήματα έχουν αυξηθεί κατά πολύ μεγάλο βαθμό, για τον απλούστατο λόγο ότι τα προβλήματα στη ζωή έχουν αυξηθεί κατά πολύ μεγάλο βαθμό.

Κακά τα ψέματα, όλοι έχουμε προβλήματα και θα μπορούσε πολύ άνετα κάποιος από εμάς να βρίσκεται στη δυσάρεστη αυτή θέση.

Φυσικά ο καθένας είναι υπεύθυνος για τις δικές του πράξεις, αλλά πριν κατηγορήσουμε τους ανήλικους και μόνο, ας δούμε ποιος βρίσκεται από πίσω και ποιος είναι πραγματικά ο ένοχος.

Εδώ είναι το σημείο στο οποίο διαφωνώ με τη συνάδελφο, η οποία μίλησε για τους πολιτικούς. Φυσικά και εμείς οι νέοι έχουμε ευθύνες γι' αυτό που γίνεται σήμερα και πρέπει όλοι να το καταλάβουμε, αλλά δεν είμαστε εμείς αυτοί που έχουμε την ευθύνη να τα κάνουν όλα καλύτερα και επίσης δεν έχουμε τη δύναμη, δεν μπορούμε όσο και να θέλουμε.

Οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται στην πολιτική έχουν τη δύναμη να αλλάξουν και την κοινωνία, τη χώρα και την εκπαίδευση και ό,τι άλλο χρειάζεται αλλαγή. Όμως, οι άνθρωποι αυτοί δεν το κάνουν και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ο χώρος της πολιτικής είναι αυτός ο οποίος αποδεικνύεται ο μεγαλύτερος «φταίχτης».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τον λόγο έχει η έφηβη βουλευτής, Χρυσούλα Μποζίκη, από τον νομό Κορινθίας.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΠΟΖΙΚΗ (Νομός Κορινθίας): Θα ήθελα να αναφερθώ σ' αυτό που είπε η προηγούμενη ομιλήτρια, εννοείται ότι μέρος της ευθύνης παίρνουμε και εμείς και εσείς και όλοι μας, γιατί όλοι μας είμαστε μέρος της κοινωνίας. Οι πολιτικοί είναι αυτοί που οργανώνουν, αλλά εμείς είμαστε η βάση και αν δεν έχεις γερά θεμέλια δεν μπορεί να έχεις αποτελεσματική οργάνωση. Εννοείται ότι φταίμε και εμείς για αυτή την κατάσταση, γιατί μπορεί να μην κάναμε κάτι, αλλά το γεγονός ότι δεν ενεργοποιηθήκαμε είναι πολύ πιο σοβαρό από το ότι δεν εκτελέσαμε μια βούληση που δεν είχε προταθεί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Παπαϊωάννου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Γενικός Γραμματέας της Βουλής): Θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο, με στόχο να λειτουργήσει ως τροφή για σκέψη. Είπε μια συνάδελφος προηγουμένως ότι εμείς οι νέοι δεν είμαστε ακόμα σε θέση να διαμορφώσουμε το μέλλον. Φέτος θα πάρετε μια απόφαση σε ποιες σχολές θα μπειτε. Αυτή η απόφαση είναι καθοριστική όχι μόνο για το δικό σας μέλλον αλλά και της χώρας. Χθες, μιλώντας σε δύο τρία τραπέζια στο δείπνο, διαπίστωσα ότι η μεγαλύτερη πλειοψηφία θέλει να πάει σε στρατιωτικές και αστυνομικές σχολές. Αν τα καλύτερα μυαλά, οι μεγαλύτεροι βαθμοί πάνε σε αυτές τις σχολές είναι μια απόφαση που θα καθορίσει το μέλλον της χώρας. Αν δεν μείνουν άνθρωποι να ανοίξουν μια επιχείρηση, ένα μαγαζί, να κάνουν ένα ελεύθερο επάγγελμα και τα καλύτερα μυαλά πάνε μόνο σε αυτές τις σχολές με μόνο κριτήριο ότι σε αυτήν την περίοδο, γιατί μετά από δέκα χρόνια κανείς δεν ξέρει τι γίνεται, υπάρχει εργασιακή ασφάλεια μη νομίζετε ότι δεν διαμορφώνει και το μέλλον της χώρας αυτή η απόφαση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο πολίτης είναι βασικό και δομικό στοιχείο της δημοκρατίας. Αυτός έχει τη δύναμη, όπως λέει και το αγαπημένο μου τραγούδι της Patti Smith "People have the power".

Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Γεώργιος Παπαδημητρίου, από τον νομό Γρεβενών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Γρεβενών): Επειδή είμαστε στην Επιτροπή Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα της αστυνομίας. Πιστεύω ότι η κατάσταση στη χώρα μας ευθύνεται, ως ένα σημείο, στο γεγονός ότι έχουμε την αστυνομία με δεμένα χέρια. Η αστυνομία δεν μπορεί να επέμβει με την ίδια αποτελεσματικότητα με την οποία μπορεί να επέμβει σε άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα στην Αμερική και στην Αγγλία. Θέλω να υποστηρίξω την άποψη να δοθεί ελευθερία στην αστυνομία ώστε να μπορεί να επέμβει πιο αποτελεσματικά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Χρήστος Δεπούδης, από τον νομό Θεσσαλονίκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΕΠΟΥΔΗΣ (Νομός Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να αναφερθώ σε τρία ζητήματα. Πρώτα απ' όλα για το κόστος και τη χρηματοδότηση. Δεν αρκεί απλά να δώσουμε λεφτά και κάποιες οδηγίες σε σωφρονιστικά ιδρύματα και να τους αφήσουμε να κάνουν τη δουλειά τους, δεν μπορεί το πρόβλημα να λυθεί από μόνο του. Τα προβλήματα είναι πιο βαθιά απ' ό,τι νομίζουμε. Για τον ρατσισμό, για παράδειγμα, θεωρώ ότι τον βάζουμε σιγά-σιγά στα παιδιά μας από μικρή ηλικία και δεν οφείλεται μόνο στην παρούσα κρίση.

Ένα δεύτερο θέμα είναι για τους πολιτικούς. Το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας βασίζεται στο ότι οι πολίτες εκλέγουν βουλευτές που τους αντιπροσωπεύουν. Επομένως το κράτος είναι ο καθρέφτης του λαού. Αν οι πολίτες δεν είναι υπεύθυνοι και ψηφίζουν λάθος άτομα τότε είναι και κρίση του ίδιου του συστήματος.

Ένα τρίτο θέμα αφορά ότι πολλά άτομα δηλώνουν στρατιωτικές σχολές. Ο Πρόεδρος των Η.Π.Α. Αϊζενχάουερ έχει πει ότι εμφανίζεται το αστυνομικό-στρατιωτικό complex, ότι δίνουμε δηλαδή παραπάνω λεφτά στο στρατό σε καιρούς οικονομικών προβλημάτων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο έφηβος βουλευτής, Γεώργιος Πάνος, από τον νομό Άρτας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΣ (Νομός Άρτας): Θέλω να τονίσω ότι γενικά κάθε άνθρωπος και κάθε παιδί γεννιέται ελεύθερος. Σύμφωνα με τη θρησκεία μας και το «αγαπάτε αλλήλους» εμείς οι συνάνθρωποί του δεν τον βοηθάμε, όπως και οι πολιτικοί, οι αστυνομικοί, όλοι αυτοί που είναι υπεύθυνοι για το έγκλημα που έχει διαπράξει, δεν τον βοηθούν κατάλληλα. Αντίθετα τον κλείνουν μέσα σε ένα κλουβί, πετώντας του ένα κομμάτι φαγητό και του λένε κάνε αυτό και το άλλο και για να βγεις μετά από κάποια χρόνια και να γίνεις κανονικός πολίτης. Για μένα αυτό δεν είναι σωστό. Εγώ προτείνω ως τρόπο αντιμετώπισης το λόγο, να μιλήσεις μαζί του και να δεις την ψυχολογία του, να εκφραστεί αυτός, να πει για ποιο λόγο έκανε αυτό το έγκλημα και να του δείξεις ότι αυτό που έκανε δεν είναι σωστό και όχι να τον κλείνεις μέσα σε τέσσερις τοίχους και να απειλεις κάνε αυτό ή το άλλο. Η οικογένεια παίζει το μεγάλο ρόλο που δεν τον έχει προετοιμάσει σωστά να κάνει αυτά τα πράγματα, αλλά στη σημερινή περίοδο της κρίσης υπάρχει ένα αίσθημα έλλειψης ελευθερίας και αδικίας και γι' αυτό αντιδρά έτσι.

Εμένα η γνώμη μου είναι ότι αυτές οι εταιρείες και όλα τα σωφρονιστικά ιδρύματα, αντί να δρουν ως φυλακές για ανήλικους, να δρουν ως ψυχολογικές κλινικές, ούτως ώστε έναν δράστη που έχει διαπράξει φόνο να συζητήσεις μαζί του και μετά από λίγα χρόνια να τον επανεντάξεις στην κοινωνία. Η επανένταξη στην κοινωνία δεν είναι εύκολη, γιατί ουσιαστικά λερώνεις το ποινικό του μητρώο και δεν μπορεί να βρει δουλειά. Αυτό είναι ένα λάθος, γιατί εκεί που θεωρεί τον εαυτό του ότι άλλαξε του κόβουμε τα φτερά και τον στέλνουμε από το πρώτο σκαλοπάτι που βρέθηκε στο κενό. Επομένως, ένας τρόπος είναι να του δώσουμε μια δεύτερη ευκαιρία να κάνει αυτό που νομίζει και πιστεύω ότι αυτή τη φορά δεν θα είναι το λάθος, θα είναι το σωστό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η έφηβος βουλευτής, Αικατερίνη – Νικολέτα Κογεράκη, από τον Νομό Ηρακλείου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ – ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΚΟΓΕΡΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε να μιλήσω. Θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ με πολλές από τις απόψεις που ακούστηκαν και θα ήταν σωστό να μπορέσουν να περάσουν και στους κ.κ. Βουλευτές, ώστε να ακουστούν και από τους ίδιους. Θα ήθελα να ασχοληθώ περισσότερο με το κομμάτι της δικαιοσύνης. Όταν βλέπουμε ότι στις μέρες μας η δικαιοσύνη δεν είναι όπως θα έπρεπε, φυσικό είναι οι ανήλικοι να διαπράττουν τέτοια εγκλήματα πιστεύοντας ότι ίσως να μην τιμωρηθούν έτσι όπως χρειάζεται. Φυσικό θα ήταν τα αίτια που τους κάνουν να διαπράξουν αυτά τα εγκλήματα, να μετρηθούν και να καταλογιστούν, όπως έχουν πει και τα παιδιά. Ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αγαπητοί έφηβοι βουλευτές βασικό είναι να νιώθετε άνετα, δηλαδή να μπείτε σε μία διαδικασία, ώστε να γίνει μία προσέγγιση με το Κοινοβούλιο, η οποία να το έκανε σε εσάς οικείο. Για μένα είναι παρήγορο πως σε μία τέτοια κρίση του πολιτικού συστήματος ενδιαφερθήκατε να είστε εδώ, να έχετε άποψη και να έχετε λόγο. Επιμένω, πως η όλη διαδικασία είναι αυτό που θα δώσει το παράδειγμα σε όλους, ακόμη και σ' αυτούς που είναι στην κορυφή της πυραμίδας της αντιπροσωπευτικότητας, δηλαδή του δημοκρατικού συστήματος που έχουμε.

Εισερχόμαστε στη διαδικασία της ψηφοφορίας του νομοσχεδίου επί της αρχής.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων», των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με Λυκειακές Τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των

Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των ΕΠΑ.Λ. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΖ΄ Σύνοδος 2011 – 2012, επί της αρχής.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το σχέδιο νόμου γίνεται δεκτό, επί της αρχής, κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων και ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 1.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 1 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 2.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 2 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 3.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 3 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 4.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 4 γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 5.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 5 γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 6.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 6 απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή αν γίνεται δεκτό το άρθρο 7.

ΠΟΛΛΟΙ ΈΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, το άρθρο 7 απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην ψήφιση του άρθρου 8. Παρακαλώ όσους εγκρίνουν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δεν εγκρίνουν το άρθρο να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι θα δηλώσουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Οπότε το άρθρο 8 εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Περνάμε στο άρθρο 9. Παρακαλώ όσους συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δε συμφωνούν και δε το εγκρίνουν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Οπότε το άρθρο 9 εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Περνάμε στο άρθρο 10. Όσοι εγκρίνουν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δεν εγκρίνουν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Οπότε το άρθρο 10 εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Περνάμε στο τελευταίο άρθρο 11. Όσοι εγκρίνουν το άρθρο να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι απορρίπτουν το άρθρο να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι θέλουν να δηλώσουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως το άρθρο 11 εγκρίθηκε, κατά πλειοψηφία.

Μετά την περαίωση της ψηφοφορίας επί των άρθρων, συνεχίζουμε με την ψηφοφορία επί των νέων προτάσεων που κατατέθηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης από τους εφήβους βουλευτές. Θα αναγνώσω την πρώτη πρόταση, από αυτά που έχουν σταχυολογηθεί και θα να σας ρωτήσω αν γίνεται δεκτή: «Πρόληψη της εγκληματικότητας ανηλίκων σε σχολικές δομές, σχολικοί ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, εκπαιδευτικοί και συνεργασία τους με το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο». Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δε συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν παρών να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως η πρώτη πρόταση εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Δεύτερη πρόταση: «Πρόληψη εγκληματικότητας ανηλίκων που διαβιών σε δύσκολες οικογενειακές συνθήκες, ψυχολογική υποστήριξη από ενώσεις, υπηρεσίες και εθελοντές». Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι είναι αντίθετοι σε αυτήν την πρόταση να σηκώσουν χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Οπότε η πρόταση εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Περνάμε στην επόμενη πρόταση: «Βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών κράτησης σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, παροχή επαγγελματικών δεξιοτήτων και προγραμμάτων ψυχολογικής υποστήριξης, εξειδίκευση του προσωπικού και απασχόληση ιατρικού προσωπικού». Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι είναι κατά να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι θα δηλώσουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως, η πρόταση εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Περνάμε στην επόμενη πρόταση: «Αξιολόγηση του ανηλικού και του προγράμματος που ακολουθεί στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων». Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι διαφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται από την Επιτροπή.

Περνάμε στην επόμενη πρόταση: «Συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης κατά τη χορήγηση στον ανήλικο της υπό όρους απόλυσης». Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι διαφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Έγινε θέμα για τη μέγιστη διάρκεια περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων να είναι τα 10 έτη αντί για 15. Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι διαφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται.

Επίσης, άλλο ένα στοιχείο που έχει καταγραφεί είναι η αυστηροποίηση κυρώσεων για τηλεοπτικές εκπομπές που παράγουν βία και εγκληματικότητα. Υπάρχουν περιορισμοί, βάση νομοθεσίας για να υπάρξει μια πρόνοια για κάτι που μπορεί να κάνει τον έφηβο ή το παιδί βίαιο. Δεν είναι απαραίτητα λογοκρισία. Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι διαφωνούν να σηκώσουν το χέρι τους. Όσοι δηλώνουν «παρών» να σηκώσουν το χέρι τους. Επομένως, η πρόταση εγκρίνεται, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, θέσπιση αυστηρών μέτρων σε χώρους ανάπτυξης εγκληματικότητας, που αναφέρθηκαν τα γήπεδα ως παράδειγμα. Ποιοι συμφωνούν; Ποιοι διαφωνούν; Παρόντες, παρούσες; Κατά πλειοψηφία εγκρίνεται και αυτό.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό στο σύνολο του το νομοσχέδιο, όπως έχετε ψηφίσει επί της αρχής και επί των άρθρων. Ποιοι θα το ψηφίσουν; Ποιοι θα το καταψηφίσουν; Παρόντες, παρούσες; Κατά πλειοψηφία εγκρίνεται.

Λοιπόν, επίσης ένα τελευταίο κομμάτι. Ακολουθεί η κλήρωση για δύο ομιλητές για την Ολομέλεια η οποία θα λάβει μέρος τη Δευτέρα. Δυστυχώς, δεν θα μπορέσουν να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία από την Κύπρο και από τον Απόδημο Ελληνισμό. Οπότε ποιοι θέλουν να δηλώσουν συμμετοχή για ομιλία στην Ολομέλεια; Θα γράψουν το όνομά τους σε ένα χαρτάκι.

Οι εκπρόσωποι των εφήβων βουλευτών που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια είναι, ο Γεώργιος Παπαδημητρίου από τα Γρεβενά και η Χρυσούλα Μποζίκη από την Κορινθία.

Τα θερμά μου συγχαρητήρια, τη Δευτέρα θα τοποθετηθείτε επί του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια. Θα έχετε αυτήν την τύχη και τη χαρά να σας ακούσουμε. Οπότε έχουμε τη λήξη της συνεδρίασης. Ειλικρινά χάρηκα πολύ, λόγω και του νεαρού της ηλικίας. Σας εύχομαι τις ημέρες που θα είστε εδώ να περάσετε ωραία και τις ευχές μου για οτιδήποτε κάνετε στη ζωή σας από εδώ και πέρα. Γεια σας.

Λήξη συνεδρίασης περί την ώρα 13.24.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ